

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)**

Cod:

Pag. 1/33

Rev. 0

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ

**Procedura privind funcționarea Pieței intrazilnice de energie electrică
– Tranzacționarea prin licitații**

Întocmit:

Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale, OPCOM S.A.

13 iunie 2024

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)**

Cod:

Pag. 2/33

Rev. 0

LISTA DE CONTROL A REVIZIILOR

Documentul revizuit:

Nr. crt.	Rev.	Data	Revizia se referă la modificări efectuate conform prevederilor din:

CUPRINS

1. SCOP	5
2. DOMENIUL DE APLICARE.....	5
3. ACRONIME	5
4. DEFINIȚII	6
5. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ.....	10
6. METODA	11
6.1. PARTICIPAREA LA IDA.....	11
6.2. ASPECTE GENERALE	12
A) Etapa de pre-cuplare	14
B) Etapa de cuplare.....	15
C) Etapa de post-cuplare	16
6.3. OFERTAREA ÎN CADRUL IDA.....	16
A) Caracteristicile ofertelor pe IDA	16
B) Conținutul ofertelor pe IDA	18
C) Formatul ofertelor pe IDA	19
D) Înregistrarea ofertelor în sistemul de tranzacționare al IDA	19
E) Validarea ofertelor	20
6.4. TRANZACȚIONAREA ÎN CADRUL IDA	22
6.5. FUNCȚIONAREA ÎN REGIM NORMAL.....	23
6.6. DECONTAREA.....	23
6.7. PUBLICAREA VALORILOR CZC.....	24
6.8. DECUPLAREA PARȚIALĂ CUNOSCUTĂ ÎN TIMPUL SESIUNII DE CUPLARE	24
6.9. DECUPLARE TIMPURIE PARȚIALĂ (CUNOSCUTĂ ÎN AVANS).....	25
6.10. ANULAREA UNEI SESIUNI DE LICITAȚIE IDA PENTRU O ANUMITĂ ZI DE LIVRARE	25
6.11. STABILIREA CANTITĂȚILOR ȘI A PREȚULUI DIN TRANZACȚIONARE	26
A) Algoritmul utilizat.....	26
B) Reguli specifice privind stabilirea prețului	26
C) Principii privind executarea ofertelor și stabilirea cantităților tranzacționate	26
6.12. CONFIRMAREA TRANZACȚIILOR.....	27
A) Emiterea confirmărilor tranzacțiilor	27
B) Anularea confirmărilor de tranzacții.....	27

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)**

Cod:

Pag. 4/33

Rev. 0

6.13. SITUAȚIILE DE URGENȚĂ	28
6.14. COMUNICAREA OPEED ÎN CADRUL PROCESULUI DE CUPLARE.....	28
6. ANEXE	29
ANEXA 1 – TIPURI DE OFERTE DISPONIBILE ÎN SISTEMUL LOCAL DE TRANZACȚIONARE	29
ANEXA 2 – SUCCESIUNEA CRONOLOGICĂ A REPERELOR ORARE	30
ANEXA 3 – DREPTURI ȘI RESPONSABILITĂȚI ÎN TRANSMITEREA ȘI VALIDAREA OFERTELOR PE IDA	31
1. Participantul la IDA are următoarele drepturi	31
2. Participantul la IDA are următoarele responsabilități.....	31
3. OPEED are următoarele drepturi	32
4. OPEED are următoarele responsabilități	33

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)

Cod:

Pag. 5/33

Rev. 0

1. SCOP

1.1. Procedura are drept scop prezentarea procesului de tranzacționare la rezoluția de 15 minute în trei licitații organizate pentru o zi de livrare în cadrul Pieței Intrazilnice - Tranzacționarea prin licitații ("IDA"), după următorul orar de funcționare:

- a) IDA1 (sesiunea 1 de tranzacționare prin licitație) cu închiderea porților de ofertare în ziua D-1 la ora **15:00 CET** pentru intervalele 1-96 ale zilei de livrare D [0h-24h];
- b) IDA2 (sesiunea 2 de tranzacționare prin licitație) cu închiderea porților de ofertare în ziua D-1 la ora **22:00 CET** pentru intervalele 1-96 ale zilei de livrare D [0h-24h];
- c) IDA3 (sesiunea 3 de tranzacționare prin licitație) cu închiderea porților de ofertare în ziua D la ora **10:00 CET** pentru intervalele 49-96 ale zilei de livrare D [12h-24h];

1.2. Tranzacționarea prin licitații începe după încheierea procesului de tranzacționare pe Piața pentru Ziua Următoare pentru ziua de livrare D și este complementară tranzacționării continue în cadrul Cuplării unice a Piețelor Intrazilnice („SIDC”), permițând echilibrarea portofoliului de producție, consum și/sau contracte, precum și stabilirea prețului capacităților de interconexiune în condițiile existenței congestiilor.

2. DOMENIUL DE APLICARE

2.1. Prezenta procedură se aplică pentru tranzacționarea prin licitații în cadrul SIDC (IDA) de către:

2.1.1. Participanții la Piața Intrazilnică de energie electrică;

2.1.2. Operatorul Pieței Intrazilnice de energie electrică și de gaze naturale, OPCOM S.A.;

2.1.3. Operatorul de transport și sistem.

2.2. Prezenta procedură completează cadrul procedural de participare la Piața Intrazilnică prin stabilirea procesului specific mecanismului de tranzacționare prin licitații (IDA).

2.3. Toate aspectele legate de participarea în cadrul IDA se raportează la ore CET.

3. ACRONIME

ANRE	-	Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei;
CORE CCCT	-	<i>Funcția de management a OTS-urilor.</i> Sistem IT al OTS-urilor fiind responsabil cu integrarea rezultatelor cuplării și realizarea activităților post cuplare în cadrul IDA;
CMM	-	<i>Funcția de management a OTS-urilor.</i> Sistem IT al OTS-urilor fiind responsabil cu calculul coordonat al capacităților și de verificare a rezultatelor cuplării din perspectiva OTS-urilor;
CET	-	Central European Time (Ora Europei Centrale);
CORE CIP	-	Central Interface Point – Mediu comun organizat utilizat în schimbul de informații între CCCT și platformele locale ale OPEED-urilor, cu comunicare bidirecțională;
IDA CIP	-	Central Interface Point – Mediu comun organizat utilizat în schimbul de informații între CMM și platformele locale ale OPEED-urilor, cu comunicare bidirecțională;
CZC	-	Cross Zonal Capacity – Capacitate de transport transfrontalieră;

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)

Cod:

Pag. 6/33

Rev. 0

Core CCR	-	Regiunea Core de calcul al capacității care include, conform Deciziei ACER nr.6/2016, cu modificările ulterioare, interconexiunile dintre zonele de ofertare ale următoarelor state membre UE: Austria, Belgia, Croația, Republica Cehă, Franța, Germania, Ungaria, Luxemburg, Olanda, Polonia, România, Slovacia și Slovenia.
CORE MO	-	CORE Market Operator (operatorul de coordonare regională al CORE în cadrul IDA);
Euphemia	-	Pan-European Hybrid Electricity Market Integration Algorithm (algoritmul de cuplare european);
IDA	-	Piața Intrazilnică - Tranzacționarea prin licitații (IntraDay Auction)
GCT	-	Gate Closure Time (Ora de închidere a porții de ofertare);
NTC	-	Net Transfer Capacity (Capacitate Netă de Transport);
OPEED	-	Operator al Pieței de Energie Electrică Desemnat pentru Piața Intrazilnică (termen utilizat și ca „bursă”);
OTS	-	Operator de Transport și de Sistem;
PIP-IDA	-	Preț de Închidere a Pieței aferent unei sesiuni IDA;
PRE	-	Parte Responsabilă cu Echilibrarea;
PRE-IDA	-	Parte Responsabilă cu Echilibrarea constituită de OPCOM S.A. în scopul gestionării schimburilor cu celelalte PRE-uri rezultate din IDA;
PI	-	Piața Intrazilnică;
SIDC	-	Single Intra-Day Coupling (Cuplarea unică a Piețelor Intrazilnice);
SEN	-	Sistemul Electroenergetic Național.

4. DEFINIȚII

4.1. În înțelesul prezentei Proceduri, termenii și expresiile folosite, altele decât cele prevăzute mai jos la acest capitol, au semnificațiile definite în Regulamentul (UE) al Comisiei 2015/1222 din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directe privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor, Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică (reformare) (în continuare Regulamentul 943/2019) și în Legea energiei electrice și gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare.

4.2. În înțelesul prezentei proceduri, suplimentar se definesc următorii termeni:

4.2.1. *ACER* – Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei;

4.2.2. *Agent de transfer* – Rolul pe care îl îndeplinește OTS în mecanismul de cuplare unică a piețelor intrazilnice conform reglementărilor aplicabile;

4.2.3. *Agregare* – Funcție îndeplinită de o persoană fizică sau juridică care combină sarcinile mai multor clienți sau energia electrică produsă de mai multe surse în vederea vânzării, a cumpărării sau a licitării pe orice piață de energie electrică, în conformitate cu art. 2 pct. 18 din Directiva (UE) 2019/944;

4.2.4. *Agregator* – Participantul la piață deținător al licenței pentru activitatea de agregare sau participant la piață implicat în agregare în înțelesul art. 2 pct. 18 din Directiva (UE) 2019/944, desemnat de clienții (membrii) agregării care tranzacționează energia electrică și îi revin integral toate drepturile prevăzute în Convenția de participare la Piețele pe Termen Scurt de Energie Electrică (Piața pentru Ziua Următoare și Piața Intrazilnică),

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)

Cod:

Pag. 7/33

Rev. 0

precum și cele prevăzute în reglementări naționale și/sau ale Uniunii Europene corespunzătoare participării la piața de energie electrică;

4.2.5. *Canal de comunicare acceptat* – Web-site, e-mail, telefon;

4.2.6. *Căi de comunicație proprii* – Totalitatea sistemelor de transmitere/recepție de date deținute de OPEED, respectiv de participanții la IDA și OTS;

4.2.7. *Certificat de acces la sistemul IDA* – Certificat digital care asigură participantului accesul la sistemul de tranzacționare al IDA și care va fi acordat participanților înregistrați la PI;

4.2.8. *Cod de identificare al Participantului* – Cod alfanumeric alocat de către OPEED unui utilizator al participantului, pentru a putea fi identificat pe IDA;

4.2.9. *Codul de identificare al tranzacției* – Cod unic atribuit tranzacției de către sistemul de tranzacționare al IDA, în momentul în care aceasta este înregistrată în sistemul de tranzacționare;

4.2.10. *Comitet de incidente* – Structură formată din reprezentanți executivi ai burselor de energie electrică, OTS-urilor și a unor terțe părți implicate în cuplarea piețelor, cu rol de coordonare și decizie în cazul incidentelor zilnice de operare a cuplării piețelor;

4.2.11. *Confirmare de tranzacție* – Informare emisă de sistemul de tranzacționare al IDA și pusă la dispoziția participantului, prin care sunt confirmate tranzacțiile încheiate de acesta pentru fiecare sesiune de licitație IDA aferentă unei zile de livrare;

4.2.12. *Confirmare preliminară* – Comunicarea transmisă de către OPEED în piața cuplată privind acceptarea sau respingerea rezultatelor algoritmului de cuplare urmare a validării alocării pe portofolii. În cazul în care rezultatele cuplării sunt acceptate de OPEED confirmarea preliminară este pozitivă; în caz contrar este negativă;

4.2.13. *Confirmare finală* – Comunicarea transmisă de către OPEED în piața cuplată privind acceptarea sau respingerea rezultatelor algoritmului de cuplare urmare a validării fluxurilor pe elementele de rețea în raport cu capacitățile de transport declarate. În cazul în care rezultatele cuplării sunt acceptate confirmarea finală este pozitivă; în caz contrar este negativă, responsabilitatea validării fiind în sarcina OTS;

4.2.14. *Congestie* – Situația în care o interconexiune nu poate face față tuturor fluxurilor fizice care rezultă din schimburile internaționale care ar rezulta urmare a ofertelor participanților la piață, din cauza unei capacități insuficiente pe interconexiuni și/sau pe elementele de rețea ale sistemelor naționale de transport implicate;

4.2.15. *Convenția de Participare la Piețele pe Termen Scurt de Energie Electrică (Piața pentru Ziua Următoare și Piața Intrazilnică)* – Contract încheiat între OPEED și un participant la una dintre Piețele pe Termen Scurt de Energie Electrică (Piața pentru Ziua Următoare și Piața Intrazilnică), care cuprinde drepturile și obligațiile reciproce ale OPEED și ale participantului;

4.2.16. *Coordonator* – Operatorul de cuplare cărui îi revine, pe baza principiului rotațional, responsabilitatea corelării ofertelor și determinării rezultatelor cuplării piețelor;

4.2.17. *Decuplare parțială cunoscută în timpul sesiunii de cuplare* – Situația în care, pentru o anumită zi de livrare și pentru o anumită sesiune de licitație IDA, nu este posibilă alocarea implicită a capacității de transport transfrontaliere (datele de rețea fiind utilizate ca date de intrare în rularea algoritmului de cuplare reprezentate prin capacități disponibile pe interconexiune) sau nu este posibilă transmiterea registrului de oferte anonimizat (utilizat de asemenea ca date de intrare în rularea algoritmului). În conformitate cu reglementările procedurale și deciziile luate la nivelul proiectului IDA, cu excepția unor OPEED, toți ceilalți OPEED aflați în situația descrisă anterior se vor decupla;

4.2.18. *Decuplare timpurie* – Decuplarea parțială în situația în care necesitatea decuplării unei zone de ofertare sau a unui OPEED este cunoscută din timp fiind cauzată printre altele de o mentenanță planificată, probleme

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)

Cod:

Pag. 8/33

Rev. 0

critice ale sistemelor locale de tranzacționare ce nu sunt rezolvate până la începerea sesiunii de tranzacționare IDA;

4.2.19. *Executare a unei oferte* – Stabilirea unei tranzacții în cadrul IDA de către participantul la IDA care a introdus o ofertă, în urma rulării algoritmului de cuplare;

4.2.20. *Funcția de cuplare a piețelor* – Ansamblu de operații care include utilizarea algoritmului unic de corelare a ofertelor aprobat la nivel european de toate autoritățile de reglementare, denumit Euphemia, în vederea realizării unei corelări comune a ofertelor și determinării rezultatelor cuplării piețelor;

4.2.21. *Funcția de management a OTS-urilor (CMM)* – Sistem IT al OTS-urilor responsabil cu calculul capacităților și verificarea rezultatelor cuplării, respectiv validarea fluxurilor pe elementele de rețea în raport cu capacitățile de transport declarate, pentru fiecare sesiune IDA în parte;

4.2.22. *Generație a ofertelor bloc interdependente* (aflate în legătură) – Nivelul asociat unei oferte bloc în cadrul familiei de oferte bloc *interdependente*;

4.2.23. *Garanție financiară* – Sume de bani și/sau instrumente financiare destinate garantării obligațiilor de plată ale participanților la IDA față de OPEED, acceptate de acesta în baza prevederilor unei proceduri publice;

4.2.24. *Interconexiune* – Ansamblul de instalații și echipamente prin care se realizează schimburile de energie electrică între sistemele electroenergetice reprezentate ca zone de ofertare;

4.2.25. *Interval de tranzacționare* – Perioadă de 15 minute pentru care o tranzacție individuală poate fi încheiată pe IDA, rezoluția de timp în cadrul IDA pentru ofertare/tranzacționare fiind de 15 minute;

4.2.26. *Licitație implicită* – Tranzacționarea de energie electrică împreună cu alocarea de capacitate în cadrul aceleiași sesiuni de tranzacționare, prin rularea algoritmului unic de cuplare;

4.2.27. *Limită de tranzacționare cantitativă* – cantitatea maximă (putere medie orară) de energie electrică acceptată de OPEED ca sumă a cantităților din ofertele unui participant la IDA, stabilită conform solicitării prealabile a acestuia;

4.2.28. *Limita de tranzacționare valorică* – valoarea maximă însumată a perechilor preț-cantitate și ofertelor bloc de cumpărare la preț pozitiv și/sau a celor de vânzare la preț negativ, acceptată pentru un participant la IDA, corespunzătoare garanțiilor financiare disponibile ale acestuia;

4.2.29. *Mecanism de cuplare prin preț în cadrul licitațiilor implicite pe orizontul intrazilnic (IDA)* – Mecanism coordonat, parte a Pieței Intrazilnice, de corelare a tuturor curbelor cererii și ofertei furnizate de bursele de energie electrică și a ofertelor bloc prin care se stabilesc, pe bază de licitație, tranzacțiile cu energie electrică pentru o anumită zi de livrare, ținând seama de capacitatea de interconexiune pusă la dispoziție de OTS-uri și prin care se realizează alocarea implicită a acesteia, utilizând o unică aplicație informatică ce cuprinde algoritmul unic de cuplare;

4.2.30. *Notificare fizică* – Informare în cadrul sistemului de tranzacționare pusă la dispoziția PRE-urilor ce dețin responsabilitatea echilibrării pentru participanții la IDA, privind cantitățile de energie electrică agregate pe PRE, tranzacționate în ore CET de către membrii PRE-ului respectiv, pentru fiecare interval de 15 minute al zilei de livrare considerată în ore CET. OPEED transmite în calitate de PRE-IDA, notificările fizice la OPE;

4.2.31. *Ofertă bloc independentă* – Ofertă bloc a cărei executare nu este condiționată de și/sau nu condiționează executarea altei oferte bloc pentru aceeași sesiune de licitație IDA;

4.2.32. *Oferte bloc interdependente* – Ofertele bloc aflate în legătură una față de alta pentru care acceptarea uneia dintre acestea (oferta copil) poate avea loc doar dacă a fost acceptată cealaltă ofertă bloc (oferta părinte) a participantului la IDA pentru ziua de tranzacționare respectivă și pentru aceeași sesiune de licitație IDA;

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)

Cod:

Pag. 9/33

Rev. 0

4.2.33. *Operator al Pieței de Energie Electrică Desemnat* – Entitate desemnată de autoritatea competentă pentru a îndeplini sarcini referitoare la cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare (conform Regulamentului (UE) 2015/1222). OPCOM S.A. este OPEED în zona de ofertare România;

4.2.34. *Ora de închidere a ofertării în cadrul IDA* – Ora până la care ofertele pe IDA pot fi transmise către OPEED, în ziua de tranzacționare care precedă ziua de livrare pentru sesiunile de licitație IDA1 și IDA2, respectiv în ziua de livrare pentru sesiunea de licitație IDA3, termen sinonim cu ora de închidere a registrului ofertelor al IDA;

4.2.35. *Participant la IDA* – Participant la piața intrazilnică de energie electrică care respectă Convenția de Participare la Piețele pe Termen Scurt de Energie Electrică (Piața pentru Ziua Următoare și Piața Intrazilnică), precum și reglementările naționale și/sau comunitare corespunzătoare participării la piața de energie electrică aplicabile;

4.2.36. *Participant implicit la IDA* – Participant care îndeplinește rolul de agent de transfer în mecanismul de cuplare și care nu are dreptul să transmită oferte în această calitate;

4.2.37. *Parte implicată în proiectul de cuplare* – OPEED sau operator de transport și de sistem care participă în SIDC;

4.2.38. *Preț maxim al scalei de preț* – Valoarea maximă a prețurilor la care pot fi introduse oferte;

4.2.39. *Preț minim al scalei de preț* – Valoarea minimă a prețurilor la care pot fi introduse oferte;

4.2.40. *Platformă (sistem) de tranzacționare pe IDA* – Sistem informatic stabilit și menținut de OPEED în scopul realizării tranzacțiilor pe IDA, similar cu cel implementat pe Piața pentru Ziua Următoare;

4.2.41. *Poartă în sistemul de tranzacționare* – Stare asociată unui anumit proces desfășurat în cadrul sistemului de tranzacționare, care permite realizarea unor acțiuni specifice procesului respectiv. Starea sistemului de tranzacționare permite efectuarea acțiunilor relevante exclusiv în perioada în care poarta este deschisă. Poarta de ofertare permite înscrierea ofertelor în sistemul de tranzacționare;

4.2.42. *Poartă de matching* – Stare a sistemului de tranzacționare asociată procesului de stabilire a tranzacțiilor pe IDA, respectiv de stabilire a cantităților tranzacționate prin alocarea pe portofoliul fiecărui participant folosind rezultatele furnizate de algoritmul de cuplare (PIP-IDA, fluxuri de energie transfrontalieră și poziție netă pentru fiecare zonă de tranzacționare);

4.2.43. *Poziție netă* – Soldul cantitativ al tuturor vânzărilor și cumpărărilor rezultate din aplicarea mecanismului de cuplare, pentru un interval de tranzacționare, într-o zonă de ofertare;

4.2.44. *Procedura normală* – Procedura zilnică ce cuprinde acțiunile operatorilor implicați în mecanismul de cuplare a piețelor în cazul în care nu apare nicio problemă și toate operațiile se derulează în mod automat;

4.2.45. *Publicarea rezultatelor* – În contextul prezentei proceduri, punerea la dispoziția participanților a confirmărilor de tranzacții pentru fiecare sesiune IDA în parte;

4.2.46. *Renta aferentă congestiilor pe liniile de interconexiune* – Suma produselor dintre diferența între PIP-IDA al zonei importatoare și PIP-IDA al zonei exportatoare pentru fiecare interconexiune și fluxul de energie pe respectiva interconexiune rezultat din tranzacțiile pe IDA, având semnificația de valoare monetară a capacităților de interconexiune, rezultată din alocarea implicită;

4.2.47. *SIDC (Single Intraday Coupling, Cuplarea unică a piețelor intrazilnice)* – în conformitate cu legislația europeană, înseamnă procesul prin care ordinele colectate sunt corelate și capacitatea interzonală este alocată simultan pentru diferite zone de ofertare pe piața intrazilnică;

4.2.48. *Sistemul de tranzacționare al IDA* – Sistem informatic care realizează funcțiile corespunzătoare tranzacționării în cadrul IDA cu respectarea algoritmului de cuplare prin preț a piețelor;

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)**

Cod:

Pag. 10/33

Rev. 0

4.2.49. *Soluția de rezervă* – Acțiunile desfășurate de către operatorul de cuplare în paralel cu coordonatorul, în scopul preluării responsabilităților acestuia, în situația în care apare un incident, de exemplu: o informație nu poate fi produsă/transmisă, o validare nu poate fi realizată înainte de termenul țintă sau este de așteptat să nu fie realizată înainte de termenul țintă, etc.;

4.2.50. *Surplusul cumpărătorului* – Concept economic care reflectă diferența dintre suma maximă pe care cumpărătorul ar fi fost dispus să o plătească pentru energia electrică cumpărată, conform ofertelor transmise și suma dată de cumpărător pentru aceasta;

4.2.51. *Surplusul vânzătorului* – Concept economic care reflectă diferența dintre suma primită de vânzător pentru energia electrică vândută și suma minimă pe care ar fi fost dispus să o primească pentru aceasta, conform ofertelor transmise;

4.2.52. *Zi de tranzacționare* – Ziua în care se stabilesc tranzacții în cele trei sesiuni de tranzacționare IDA1, IDA2 și IDA3 pentru o zi de livrare;

4.2.53. *Zi de livrare* – Ziua în care are loc livrarea/consumul energiei electrice tranzacționate în cadrul celor trei sesiuni de tranzacționare IDA1, IDA2 și IDA3;

4.2.54. *Zonă de ofertare* – Zonă geografică în care participanții la piață pot transfera energie electrică fără a fi necesară verificarea încadrării în capacitatea disponibilă pe interconexiune și alocarea acestei capacități.

5. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

- 5.1. Legea energiei electrice și gazelor naturale nr. 123/ 10.07.2012, cu modificările și completările ulterioare;
- 5.2. Regulamentul (UE) al Comisiei 2015/1222 din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directe privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor;
- 5.3. Ordinul președintelui ANRE nr. 29 din 31.01.2018 pentru aprobarea documentului *Propunerea tuturor OPEED pentru produsele care pot fi luate în considerare de OPEED-uri în procesul de cuplare intrazilnică, în conformitate cu Articolul 53 din Regulamentul (UE) 2015/1222 al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directe privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor*;
- 5.4. Ordinul președintelui ANRE nr. 30/ 31.01.2018 de aprobare a documentului *Propunerea tuturor OPEED pentru Metodologia de rezervă, în conformitate cu Articolul 36 (3) din Regulamentul (UE) al Comisiei 2015/1222 din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directe privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 141 din 14.02.2018;
- 5.5. Decizia ACER nr. 5/30.01.2020 privind *Propunerea tuturor OPEED pentru produsele care pot fi luate în considerare de OPEED-uri în procesul de cuplare unică a pieței intrazilnice*;
- 5.6. Decizia ACER nr. 2/10.01.2023 privind *Metodologia OPEED referitoare la prețurile armonizate minime și maxime de tranzacționare aplicabile cuplării unice a pieței intrazilnice*;
- 5.7. Convenția de participare la Piețele pe Termen Scurt de Energie Electrică (Piața pentru Ziua Următoare și Piața Intrazilnică);
- 5.8. Procedura operațională privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața Intrazilnică de energie electrică – Tranzacționarea prin licitații (IDA);
- 5.9. Procedura operațională privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața Intrazilnică de energie electrică – Tranzacționarea prin licitații (IDA);
- 5.10. Ghidul utilizatorului pentru participantul la piața licitațiilor implicite pe orizontul intrazilnic (IDA);

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)

Cod:

Pag. 11/33

Rev. 0

5.11. Procedura privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de energie electrică administrate de OPCOM S.A;

5.12. Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică;

5.13. Ordinul ANRE nr. 65/2020 privind modificarea și completarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei;

5.14. Decizia ANRE nr. 883 din 15.05.2024 privind stabilirea modalității de transfer al pozițiilor nete rezultate din alocarea capacităților transfrontaliere între zona de ofertare România și alte zone de ofertare, în cuplarea unică a piețelor intrazilnice de energie electrică.

6. METODA

6.1. PARTICIPAREA LA IDA

6.1.1. Participarea la mecanismul de tranzacționare implicită IDA este voluntară, fiind permisă participanților la înregistrați la Piața Intrazilnică de Energie Electrică (PI).

6.1.2. Pentru îndeplinirea funcției de agent de transfer este necesar ca OTS să se înscrie ca participant implicit la PI. În calitate de participant implicit, OTS nu poate introduce oferte de energie electrică pe orizontul intrazilnic.

6.1.3. Pentru a putea participa la IDA, un solicitant trebuie să fie înregistrat la PI de către OPEED conform prevederilor unei proceduri publice, elaborate de OPEED în acest scop.

6.1.4. Operatorii de rețea pot deveni participanți la PI și pot oferta în cadrul IDA doar în scopul îndeplinirii funcțiilor lor prevăzute expres în legislație.

6.1.5. (1) Un participant la piață poate efectua tranzacții cu energie electrică pe PI în mod individual sau agregat.

(2) În cazul participării agregate, Agregatorul comunică OPEED componența agregării, iar OPEED o include, ca anexă, în Convenția de participare la Piețele pe Termen Scurt de Energie Electrică (Piața pentru Ziua Următoare și Piața Intrazilnică). Agregatorul notifică OPEED ori de câte ori intervin modificări ale listei.

6.1.6. Participantul la IDA care are intenția să transmită oferte de cumpărare cu prețuri pozitive sau oferte de vânzare cu prețuri negative trebuie:

- să constituie la OPEED o garanție financiară, conform prevederilor Procedurii privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața Intrazilnică de energie electrică - Tranzacționarea prin licitații;
- să deschidă un cont în numerar (lei) la o bancă comercială din România și să încheie un Mandat de Debitare Directă cu banca respectivă.

6.1.7. OPEED stabilește conținutul Convenției de participare la Piețele pe Termen Scurt de Energie Electrică (Piața pentru Ziua Următoare și Piața Intrazilnică) care trebuie să cuprindă drepturile și responsabilitățile reciproce ale OPEED și ale participantului la PI. Înregistrarea ca participant la PI devine efectivă după semnarea de către părți a Convenției de participare la piețele pe termen scurt, de la data intrării în vigoare a acesteia.

6.1.8. Fiecare participant la IDA primește un cod de identificare unic.

6.1.9. Un participant la piață se poate retrage de la PI, iar OPEED poate suspenda sau revoca înregistrarea acestuia, ceea ce va atrage după sine imposibilitatea de ofertare în cadrul IDA, dacă acesta nu mai îndeplinește condițiile de înregistrare sau nu respectă Convenția de participare/regulile aplicabile.

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)

Cod:

Pag. 12/33

Rev. 0

6.1.10. Retragerea, suspendarea sau revocarea unui participant la PI nu exonerează părțile de îndeplinirea obligațiilor angajate pe PI și astfel, implicit, în cadrul IDA, până la acel moment.

6.1.11. OPEED întocmește și păstrează un registru al ofertelor, care conține informațiile relevante despre fiecare participant la IDA și prin care sunt administrate ofertele acestora.

6.2. ASPECTE GENERALE

6.2.1. O ofertă este acceptată doar dacă este introdusă de un participant sau de OPEED în numele acestuia, dacă este mandatat în acest sens, și anume dacă oferta conține codul de identificare al participantului oferit la înregistrare.

6.2.2. În cadrul IDA se încheie, în fiecare zi de tranzacționare, tranzacții ferme cu energie electrică activă pentru fiecare interval de tranzacționare al zilei de livrare corespunzătoare, pe baza ofertelor transmise de participanți, pentru fiecare sesiune de licitație IDA. OPCOM administrează și facilitează tranzacționarea în cadrul IDA ca OPEED desemnat pentru zona de ofertare România.

6.2.3. Tranzacțiile pe IDA se efectuează prin corelarea ofertelor de vânzare și de cumpărare prin mecanismul de licitație implicită agreat pentru soluția unică de cuplare europeană, după parcurgerea etapelor de ofertare, validare și de agregare a ofertelor, anterior corelării acestora.

6.2.4. OPEED este contraparte pentru fiecare participant care tranzacționează în cadrul IDA.

6.2.5. Tranzacțiile sunt finalizate prin livrarea fizică a energiei electrice în SEN, în ziua de livrare.

6.2.6. Livrarea energiei electrice se consideră realizată prin transmiterea notificărilor fizice în conformitate cu prevederile din *Regulamentul de programare a unităților de producție și consumurilor dispecerizabile* și cu procedurile OTS aferente.

6.2.7. În vederea îndeplinirii sarcinilor de programare și notificare față de OTS și în scopul realizării notificării fizice a tranzacțiilor încheiate pe IDA, OPEED înregistrează un PRE dedicat tranzacțiilor încheiate pe IDA, în calitate sa de contraparte în aceste tranzacții.

6.2.8. În scopul integrării în piața de echilibrare a rolului de agent de transfer și participant implicit pe IDA al OTS, acesta înregistrează un PRE distinct pentru tranzacțiile înregistrate în această calitate.

6.2.9. În PRE-IDA înregistrat de OPEED nu mai pot intra alți membri, iar toate tranzacțiile sunt executate prin intermediul schimburilor bloc notificate cu alte PRE-uri în sistemul pieței de echilibrare administrate de OTS.

6.2.10. Livrarea energiei electrice se face în orice punct de injecție sau extracție al SEN.

6.2.11. Tranzacțiile încheiate pe IDA la prețuri pozitive determină o obligație a respectivului participant la PI de a livra energia electrică, în cazul în care tranzacțiile s-au bazat pe oferte de vânzare sau o obligație de a accepta livrarea energiei electrice, în cazul în care tranzacțiile s-au bazat pe oferte de cumpărare, în conformitate cu specificațiile respectivei tranzacții.

6.2.12. Tranzacțiile se pot încheia la prețuri negative. O tranzacție cu preț negativ are semnificația prestării unui serviciu de achiziție a energiei electrice, de către partea care primește energia către partea care o livrează, neavând semnificația livrării de bunuri de către partea care livrează energia (vânzătorul plătește preluarea energiei de către cumpărător).

6.2.13. Fiecare tranzacție pe IDA se referă la un interval de tranzacționare, acesta fiind un sfert de oră a unei zile de livrare, primul interval de tranzacționare fiind intervalul dintre ora 0:00 CET și ora 00:15 CET (intervalul 1:00 - 1:15, ora României).

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)**

Cod:

Pag. 13/33

Rev. 0

6.2.14. Ziua de livrare are 96 de intervale de tranzacționare, cu excepția zilei de trecere de la ora de vară la cea de iarnă, care are 100 de intervale de tranzacționare, și a zilei de trecere de la ora de iarnă la cea de vară, care are 92 de intervale de tranzacționare.

6.2.15. Mecanismul de tranzacționare în cadrul IDA este licitația implicită, respectiv tranzacționarea de energie electrică simultan cu alocarea de capacitate.

6.2.16. Principiile mecanismului de licitație care se aplică ofertelor sunt următoarele:

- a) corelarea ofertelor se realizează conform unei metode transparente corespunzătoare mecanismului agreat de cuplare și prin care sunt puse în aplicare principii cunoscute public;
- b) corelarea ofertelor asigură un mediu nediscriminatoriu participanților;
- c) corelarea ofertelor se desfășoară în conformitate cu specificațiile acestora;
- d) rezultatele licitației se publică într-un termen rezonabil după ora de închidere a porții definite în cadrul IDA.

6.2.17. Algoritm utilizat pentru corelarea ofertelor și determinarea PIP-IDA în procesul de cuplare a piețelor are ca principiu maximizarea bunăstării sociale la nivelul piețelor cuplate, și anume a sumei dintre surplusul vânzătorului, surplusul cumpărătorului și renta aferentă congestiilor pe liniile de interconexiune, dacă este cazul.

6.2.18. Prin utilizarea unui astfel de algoritm se urmărește alocarea eficientă a resurselor din piața de energie electrică și a capacităților de interconexiune din regiunile cuplate, luând în considerare toate ofertele introduse în fiecare din piețele cuplate și toate informațiile privind capacitățile disponibile pe interconexiune.

6.2.19. Algoritm utilizat pentru cuplarea piețelor (Euphemia) este cel recomandat de ACER pentru cuplarea prin preț a regiunilor, și anume cel utilizat de Euphemia sau oricare succesori ai acestuia care corespunde aceluiași criterii de performanță, în baza agreării sale de către ACER și de către toate guvernele, autoritățile de reglementare, bursele de energie electrică și OTS-urile statelor participante la cuplare.

6.2.20. Soluția de cuplare pentru zona SIDC prin intermediul IDA are în vedere utilizarea unui singur algoritm pentru toată piața internă europeană, care să asigure determinarea echitabilă și transparentă a prețurilor și alocarea capacităților transfrontaliere, să respecte principiul partajării descentralizate a datelor, ceea ce asigură robustețe și siguranță în operare, precum și pe cel al responsabilității individuale a bursei, prin schimbul de oferte anonimizate și de capacități de transfer interzonale între burse pentru calcularea prețurilor zonale și a altor prețuri de referință, precum și a fluxurilor de energie electrică între zone, pentru toate zonele incluse în mecanism.

6.2.21. Scopul algoritmului Euphemia este acela de a determina ofertele bloc care se execută și pe cele care rămân neexecutate și de a determina prețurile de tranzacționare zonale și pozițiile nete pe zonele de ofertare, astfel încât să se maximizeze bunăstarea socială la nivelul regiunilor cuplate generată de executarea ofertelor, iar fluxurile de energie generate de executarea ofertelor să nu depășească capacitatea elementelor de rețea relevante.

6.2.22. Algoritm Euphemia tratează în mod egal toate ofertele de același tip, ofertele bloc care concurează fiind testate în ordine aleatorie. Algoritm Euphemia ține seama de configurația interconexiunilor dintre rețelele de transport, care sunt modelate sub formă de restricții care trebuie respectate de soluția finală.

6.2.23. Pentru cuplarea piețelor cantitatea maximă de energie electrică schimbată între zonele de ofertare se determină pe baza registrelor ofertelor pentru fiecare zonă de ofertare și datelor de rețea furnizate sub forma unui model bazat pe capacități de interconexiune.

6.2.24. Existența ofertelor bloc, care sunt acceptate doar dacă sunt respectate pe toate intervalele incluse în perioada de definiție condițiile specifice prestabilite de fiecare piață la definirea acestor oferte, transformă problema într-una complexă, soluția fiind utilizarea unui algoritm de optimizare combinatorială modelat ca o

problemă de programare discretă mixtă quadratică, care să rezolve problema principală, de maximizare a bunăstării.

6.2.25. Ca regulă generală, o ofertă bloc este executată sau nu, prin compararea prețului său cu media prețurilor de închidere în intervalele de tranzacționare respective, ponderate cu cantitățile considerate ca energie din fiecare interval de tranzacționare al perioadei de definiție a blocului. Având în vedere complexitatea problemei, este posibil ca o ofertă bloc să nu fie executată (ofertă rejectată paradoxal) chiar dacă prețul său ar fi permis executarea la prețul de închidere.

6.2.26. Următoarele condiții sunt satisfăcute pentru zona de piețe cuplate: prețul de închidere a pieței în zona de ofertare importatoare este în mod normal mai mare sau egal cu prețul de închidere a pieței din zona de ofertare exportatoare, iar dacă fluxul de import sau export este mai mic decât capacitatea disponibilă de interconexiune, prețurile de închidere în cele două zone sunt egale.

6.2.27. Algoritmul se oprește în următoarele cazuri:

- a) au fost explorate toate posibilele soluții, caz în care este determinat rezultatul optim;
- b) limita de timp a fost atinsă;
- c) numărul limită de iterații a fost atins.

6.2.28. Algoritmul Euphemia oferă ca rezultate următoarele date:

- a) prețul de închidere aferent fiecărei zone de ofertare;
- b) poziția netă aferentă fiecărei zone de ofertare;
- c) fluxurile de energie electrică prin fiecare interconexiune, aferente tranzacțiilor pe IDA;
- d) cantitățile executate, pentru fiecare ofertă bloc.

6.2.29. OPEED utilizează rezultatele furnizate de Euphemia pentru determinarea tranzacțiilor aferente fiecărui participant al IDA.

6.2.30. Procesul de cuplare a piețelor cuprinde trei etape sub aspectul derulării cronologice a operațiunilor, respectiv: etapa de pre-cuplare, etapa de cuplare și etapa de post-cuplare. Principalele activități ale fiecărei etape sunt prezentate mai jos.

A) Etapa de pre-cuplare

6.2.31. În etapa de pre-cuplare se asigură realizarea următoarelor acțiuni:

- a) Determinarea, în mod coordonat, a valorilor capacităților pe interconexiune între zonele de ofertare disponibile pentru fiecare dintre sesiunile de licitații implicate IDA (denumite în continuare, generic, CZC);
- b) Publicarea pentru participanții la piață a valorilor CZC relevante;
- c) Transmiterea ofertelor de către participanții la piață;
- d) Colectarea ofertelor, agregarea și anonimizarea acestora după ora de închidere a porții de ofertare.

6.2.32. Toate activitățile de precuplare coordonate ale OTS-urilor sunt acoperite de funcția de management la nivelul OTS, denumită în continuare CMM. Aceasta asigură pregătirea în mod coordonat a capacităților utilizate ca date de intrare în procesul de cuplare a piețelor, pe baza datelor provenite de la OTS-uri.

6.2.33. OTS-urile realizează calculul coordonat al capacității de interconexiune și determină parametrii CZC prin intermediul modulului centralizat CMM al OTS-urilor și pune la dispoziția OPEED-urilor aceste informații prin

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)

Cod:

Pag. 15/33

Rev. 0

intermediul unui mediu informatic numit Central Interface Point (CIP), care reprezintă mediul care asigură fuxul de informații, necesar atât OTS-urilor cât și burselor de energie electrică.

6.2.34. Participanții la IDA introduc/modifică oferte de vânzare sau de cumpărare a energiei electrice pentru ziua de livrare. Ofertarea pentru IDA în cadrul unui sistem de tranzacționare similar celui utilizat pe Piața pentru Ziua Următoare se face separat de ofertarea pentru mecanismul de corelare continuă.

6.2.35. La ora de închidere a porții IDA (GCT), OPEED închide registrul ofertelor.

6.2.36. Până la ora de închidere a registrului ofertelor, participanții la IDA pot introduce/modifica/anula oferte de vânzare sau de cumpărare, sistemul de tranzacționare luând în considerare ultima versiune a ofertei fiecărui participant. După această oră, ofertele nu mai pot fi modificate sau anulate, ele fiind ferme și irevocabile.

6.2.37. După închiderea registrului ofertelor, OPEED realizează curbele agregate de vânzare și cumpărare anonimizate pe baza ofertelor treaptă colectate de la participanți și pune la dispoziție aceste informații, alături de ofertele bloc, Coordonatorului. Toate ofertele sunt anonimizate în prealabil.

6.2.38. OPEED determină curba ofertei prin combinarea tuturor perechilor preț-cantitate din ofertele treaptă de vânzare, sortate în ordine crescătoare a prețurilor, începând cu perechea preț-cantitate cu prețul cel mai mic până la cea cu prețul cel mai mare.

6.2.39. OPEED determină curba cererii prin combinarea tuturor perechilor preț-cantitate din ofertele treaptă de cumpărare, sortate în ordinea descrescătoare a prețurilor, începând cu perechea preț-cantitate cu prețul cel mai mare, până la cea cu prețul cel mai mic.

B) Etapa de cuplare

6.2.40. În etapa de cuplare se asigură realizarea următoarelor acțiuni:

- a) Transmiterea ofertelor agregate, inclusiv ofertelor bloc, anonimizate, de către OPEED-uri, coordonatorului procesului de cuplare;
- b) Rularea algoritmului de cuplare și distribuirea către OPEED-uri a rezultatelor cuplării de către coordonator, în vederea validării;
- c) Stabilirea cantităților tranzacționate prin alocarea pe portofoliul fiecărui participant, de către fiecare OPEED, a rezultatelor cuplării;
- d) Transmiterea rezultatelor cuplării de către toate OPEED-urile către CMM, prin intermediul CIP, fiind procesat fișierul furnizat de OPEED-ului conform schemei rotaționale integrată în CIP, în vederea validării fluxurilor rezultate din rularea algoritmului de cuplare;
- e) Publicarea rezultatelor cuplării.

6.2.41. Corelarea ofertelor, în concordanță cu principiile Euphemia, se realizează zilnic de către Coordonator, rol asigurat de un OPEED din cadrul statelor implicate în cuplare, dacă aceasta este membru deplin al PCR, pe baza principiului rotațional; procesul de corelare este realizat și în paralel de un operator de cuplare care are instalate activele PCR, constituind soluția de rezervă, pentru asigurarea validării rezultatelor.

6.2.42. Funcția de cuplare a pieței se află sub guvernarea tuturor OPEED-urilor și este asigurată de acele OPEED care sunt coproprietare ale activelor PCR.

6.2.43. Bursa de energie electrică care asigură soluția de rezervă poate prelua sesiunea de cuplare și poate îndeplini rolul de Coordonator.

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)

Cod:

Pag. 16/33

Rev. 0

C) Etapa de post-cuplare

6.2.44. În etapa de post-cuplare se asigură realizarea următoarelor acțiuni:

- a) Stabilirea și transmiterea notificărilor fizice de către OPEED către OTS agregat pe zi de livrare;
- b) Realizarea decontării tranzacțiilor la nivelul pieței locale;
- c) Realizarea decontării tranzacțiilor bilaterale între OTS-uri pe baza fluxurilor rezultate din mecanismul de cuplare;
- d) Stabilirea venitului din congestii și distribuirea acestuia între OTS-uri.

6.2.45. În cazul în care în cadrul procesului de cuplare sunt întâmpinate probleme care duc la imposibilitatea furnizării datelor de intrare necesare algoritmului Euphemia în vederea efectuării calcului cuplării (registru de oferte anonimizat și valorile CZC pe fiecare interconexiune) de către un OPEED, conform deciziilor și reglementărilor din cadrul proiectului european, toate zonele de ofertare cu excepția unora, se vor decupla.

6.2.46. (1) Având în vedere ofertarea respectiv tranzacționarea la rezoluție de 15 minute pe zona de ofertare România în cadrul IDA pentru fiecare sesiune de licitație IDA1, IDA2 și IDA3, notificările fizice aferente tranzacționării se creează agregat după fiecare sesiune de licitație IDA (notificarea pentru IDA2 va conține poziția netă agregată luând în considerare tranzacțiile efectuate pentru IDA1, respectiv notificarea fizică generată în urma IDA3 va conține poziția netă agregată luând în considerare tranzacțiile efectuate pentru IDA1 și IDA2) pentru fiecare zi de livrare prin raportare la ore CET pentru 96 intervale de 15 minute (100/92 intervale, în zilele de schimbare a orei, după caz).

(2) Având în vedere că abordarea tranzacționării în ore CET pe piața pentru ziua următoare cuplată face ca ora 24 CET a unei zile de livrare (D) din perspectiva tranzacționării pe IDA să reprezinte ora 1, ora României pentru următoarea zi de livrare (D+1), ori de câte ori au loc modificări în asumarea responsabilității echilibrării în ceea ce-i privește pe participanții care tranzacționează în cadrul IDA (a cărei valabilitate se raportează la zi de livrare considerată în ora României), după transmiterea notificărilor fizice ale schimburilor bloc rezultate din tranzacționarea pe IDA în ore CET aferente zilei de livrare D, OPEED va retransmite OTS și părților responsabile cu echilibrarea afectate de aceste modificări, notificările fizice ale schimburilor bloc actualizate pentru cele patru intervale de 15 minute ora 1 ora României pentru următoarea zi de livrare (D+1). Actualizarea se referă la modificarea asumării responsabilității echilibrării valabilă începând cu intervalul 1 ora României pentru următoarea zi de livrare (D+1). După actualizarea în platforma pieței de echilibrare pentru cele patru intervale de 15 minute pentru intervalul 1 ora României pentru următoarea zi de livrare (D+1), PRE-urile vor lua în considerare aceste notificări fizice actualizate.

6.3. OFERTAREA ÎN CADRUL IDA

6.3.1. Prevederile acestei secțiuni se aplică de către participanții care depun oferte în cadrul IDA și de către OPEED în activitatea de ofertare, respectiv de validare a ofertelor pentru tranzacționarea zilnică de energie electrică pe IDA în funcționarea în regim cuplat.

A) Caracteristicile ofertelor pe IDA

6.3.2. O ofertă exprimă angajamentul ferm al participantului la IDA de a intra într-un contract având ca obiect vânzarea sau cumpărarea de energie electrică dacă prețul de ofertă este pozitiv, respectiv vânzarea sau cumpărarea serviciului de preluare a energiei dacă prețul de ofertă este negativ.

6.3.3. Ofertele de vânzare/cumpărare de energie electrică se fac la nivel agregat pe portofoliul fiecărui participant.

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)

Cod:

Pag. 17/33

Rev. 0

6.3.4. Participantul poate introduce oferte exclusiv pentru prima sesiune IDA care urmează (nu se pot introduce în avans oferte pentru sesiunile următoare IDA), în perioada de ofertare care este de 1 oră pentru fiecare sesiune IDA1, IDA2 și IDA3.

6.3.5. Oferta este definită de minim o pereche preț-cantitate. Cantitatea este exprimată în MW cu o zecimală, iar prețul este exprimat în lei cu două zecimale.

6.3.6. OPEED publică pe site-ul său limitele scalei de preț exprimate în lei valabile pentru ziua de livrare următoare nu mai târziu de două ore de la publicarea de către BNR a cursului de schimb leu/euro valabil pentru acea zi de livrare.

6.3.7. Fiecare pereche preț-cantitate a unei oferte treaptă de cumpărare pentru un interval de tranzacționare definește prețul unitar maxim la care participantul la IDA este dispus să cumpere o cantitate de energie electrică ce nu depășește cantitatea menționată în perechea preț-cantitate.

6.3.8. Fiecare pereche preț-cantitate a unei oferte treaptă de vânzare pentru un interval de tranzacționare definește prețul unitar minim la care participantul la IDA este dispus să vândă o cantitate de energie electrică ce nu depășește cantitatea menționată în perechea preț-cantitate.

6.3.9. Ofertele se fac prin raportare la ora CET, adică primul interval de tranzacționare este intervalul dintre ora 0:00 și ora 00:15 CET.

6.3.10. Ofertele se fac pentru zona de ofertare națională, cu luarea în considerare a funcționării acesteia în regim cuplat.

6.3.11. Ofertele pot fi de următoarele categorii:

- a) oferte treaptă;
- b) oferte bloc.

6.3.12. Modul de introducere a ofertelor în sistemul de tranzacționare este descris detaliat în *Ghidul utilizatorului Participantului la licitațiile implicite pe orizontul intrazilnic (IDA)*, publicat pe website-ul OPCOM S.A.

OFERTE TREAPTĂ

6.3.13. Pentru fiecare interval de tranzacționare, un participant la IDA poate transmite o singură ofertă treaptă de cumpărare și o singură ofertă treaptă de vânzare.

6.3.14. O ofertă treaptă de vânzare/cumpărare poate să conțină maxim 32 de perechi preț-cantitate.

6.3.15. Prețul fiecărei perechi preț-cantitate reflectă prețul de tranzacționare acceptat de vânzător/cumpărător pentru energia ofertată în oferta treaptă respectivă la preț mai mic/mare.

6.3.16. Cantitatea din ofertă este considerată ca putere medie orară pentru intervalul de tranzacționare respectiv (energia ofertată/tranzacționată rezultă a fi o pătrime din puterea medie orară ofertată/tranzacționată).

6.3.17. O pereche preț-cantitate a unei oferte treaptă de cumpărare pentru un interval de tranzacționare definește prețul unitar maxim la care participantul la IDA este dispus să cumpere cantitatea de energie electrică din perechea preț-cantitate.

6.3.18. O pereche preț-cantitate a unei oferte treaptă de vânzare pentru un interval de tranzacționare definește prețul unitar minim la care participantul la IDA este dispus să vândă cantitatea de energie electrică din perechea preț-cantitate.

6.3.19. Participanții la IDA pot transmite la OPEED câte o limită de volum pentru volumul ofertat (considerat ca putere medie orară), separat pentru cumpărare și pentru vânzare, aplicabilă pentru fiecare oră, privind cantitatea maximă ce poate fi ofertată de aceștia pe IDA, solicitând OPEED invalidarea ofertelor proprii care conțin cantități

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)

Cod:

Pag. 18/33

Rev. 0

agregate (ca putere medie orară) mai mari decât această limită. În absența unor asemenea solicitări ale participanților la IDA, OPEED va utiliza limita tehnică.

6.3.20. Ofertele treaptă sunt independente și se pot transmite pentru toate cele 96 de intervale de tranzacționare, respectiv pe 92 de intervale de tranzacționare în ziua de trecere de la orarul de iarnă la orarul de vară și pentru 100 de intervale de tranzacționare în ziua de trecere de la orarul de vară la orarul de iarnă.

OFERTE BLOC

6.3.21. Oferta bloc de vânzare sau de cumpărare pe IDA este o combinație de oferte simple de vânzare sau combinație de oferte simple de cumpărare aferente mai multor intervale de tranzacționare, a căror executare este interdependentă, și anume se execută toate sau nu se execută niciuna. Oferta bloc este caracterizată de o limită de preț și un volum (considerat ca putere medie orară).

6.3.22. Prețul ofertei bloc reflectă prețul de tranzacționare mediu aferent cantității din oferta bloc acceptat de vânzător/cumpărător pentru energia oferată pentru blocul respectiv la preț mediu mai mic/mare.

6.3.23. Cantitatea din ofertă este considerată ca putere medie orară pentru intervalele de tranzacționare din perioada de definiție a blocului (energia oferată/tranzacționată rezultă a fi o pătrime din puterea medie orară oferată/tranzacționată).

6.3.24. Ofertele bloc sunt definite de numărul intervalelor care formează blocul. Numărul intervalelor unei oferte bloc poate fi definit în sistemul de tranzacționare de OPEED (oferte predefinite în sistem) sau de participant. Ofertele predefinite în sistem sunt disponibile tuturor participanților. Ofertele bloc definite de participant sunt disponibile exclusiv participantului care le-a definit.

6.3.25. Ofertele bloc pot fi independente sau interdependente. Ofertele bloc pot fi interdependente numai dacă sunt de același sens, respectiv numai de vânzare sau numai de cumpărare.

6.3.26. Două sau mai multe oferte bloc interdependente formează o familie de oferte bloc. O familie de oferte bloc interdependente formată din două generații cuprinde cel puțin o ofertă bloc „părinte” (ofertă a cărei acceptare se poate face prin îndeplinirea condiției de executare a ofertei bloc, independent de alte oferte) și o ofertă bloc „copil” (ofertă a cărei acceptare este condiționată suplimentar de acceptarea altei oferte bloc, numită ofertă bloc „părinte”).

6.3.27. Ofertele bloc implementate în sistemul de tranzacționare al IDA au caracteristicile prevăzute în Anexa 1. Acestea pot fi modificate în sensul implementării și a celorlalte tipuri de oferte acceptate de algoritmul Euphemia cu respectarea procedurilor agreeate de toate OPEED-urile în vederea asigurării performanțelor algoritmului Euphemia la parametrii corespunzători în condițiile extinderii geografice a cuplării, introducerii aranjamentelor multi-OPEED, creșterii complexității topologiei, extinderii cuplării pe baza de fluxuri etc., fiind publicate cu suficient timp înainte de aplicării.

B) Conținutul ofertelor pe IDA

6.3.28. Ofertele treaptă la rezoluția de 15 minute transmise de către participanții la IDA conțin cel puțin următoarele informații:

- a) codul de identificare al participantului la IDA;
- b) identificarea ca ofertă de vânzare sau ca ofertă de cumpărare;
- c) identificarea ca ofertă la rezoluția de 15 minute;
- d) valabilitatea (ziua de livrare, intervalul de tranzacționare la care se referă);
- e) cantitatea exprimată ca putere medie orară, pentru fiecare pereche preț-cantitate;
- f) prețul limită, pentru fiecare pereche preț-cantitate;

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)

Cod:

Pag. 19/33

Rev. 0

g) identificarea sesiunii IDA pentru care se ofertează.

6.3.29. Ofertele bloc transmise de către participanții înregistrați la IDA conțin următoarele informații, după caz:

- a) codul de identificare al participantului la IDA;
- b) identificarea ca ofertă de vânzare sau ca ofertă de cumpărare;
- c) identificarea ca ofertă bloc;
- d) codul ofertei bloc de a cărei acceptare este condiționată, dacă este ofertă interdependentă de tip copil;
- e) valabilitatea, și anume perioada de definiție a blocului (ziua de livrare, intervalele de tranzacționare la care se referă, după caz);
- f) cantitatea exprimată ca putere medie orară pentru intervalele din perioada de definiție a blocului;
- g) prețul limită acceptat pentru întreaga energie oferată a blocului;
- h) identificarea sesiunii IDA pentru care se ofertează.

C) Formatul ofertelor pe IDA

6.3.30. Ofertele de cumpărare și ofertele de vânzare nu pot fi combinate într-o singură ofertă.

6.3.31. Prețurile ofertelor de vânzare/cumpărare pe IDA sunt introduse în lei și sunt echivalate de sistemul de tranzacționare în Euro/MWh, la cursul oficial leu/Euro comunicat de Banca Națională a României (BNR) valabil pentru ziua de tranzacționare.

6.3.32. Ofertele treaptă de vânzare sau de cumpărare pe IDA sunt monotone.

6.3.33. O ofertă treaptă de vânzare monotonă constă în perechi preț-cantitate pentru un interval de tranzacționare, în care prețurile menționate în perechile preț-cantitate consecutive vor fi strict crescătoare.

6.3.34. O ofertă treaptă de cumpărare monotonă constă în perechi preț-cantitate pentru un interval de tranzacționare, în care prețurile menționate în perechile preț-cantitate consecutive vor fi strict descrescătoare.

6.3.35. Ofertele pot fi introduse prin interfața web a sistemului de tranzacționare al IDA sau prin încărcarea unui fișier de ofertă tip **.xml** care conține toate ofertele de un anumit sens (de vânzare/de cumpărare).

6.3.36. În format **.xml**, un fișier de ofertă de vânzare/cumpărare cuprinde atât oferte treaptă, cât și oferte bloc. Înregistrarea unei noi oferte ca fișier **.xml** înlocuiește întreaga ofertă (treaptă și/sau bloc) existentă în sistemul de tranzacționare pentru un anumit sens (vânzare/ cumpărare).

D) Înregistrarea ofertelor în sistemul de tranzacționare al IDA

6.3.37. Înregistrarea ofertelor se poate face numai dacă sunt publicate prețurile limită în lei ale scalei de preț. Prețurile limită ale scalei de preț, stabilite la nivelul regiunii cuplate în Euro, sunt publicate în lei, în sistemul de tranzacționare și pe website-ul OPCOM, de către OPEED, de îndată ce este preluat cursul de schimb valutar.

6.3.38. Cursul de schimb valutar este stabilit de Banca Națională a României (BNR) în fiecare zi lucrătoare. Pentru ofertarea și tranzacționarea în fiecare zi de tranzacționare se aplică cursul de schimb valutar stabilit în ultima zi lucrătoare anterioară zilei de livrare. În cazul zilelor de repaus săptămânal (zilele de sâmbătă și duminică) sau al sărbătorilor legale, cursul de schimb valutar stabilit în ultima zi lucrătoare va fi valabil pentru mai multe zile de livrare, corespunzător numărului zilelor nelucrătoare. Astfel, pentru sfârșitul de săptămână, cursul de schimb valutar stabilit vineri se aplică tranzacționării pentru zilele de livrare sâmbătă, duminică și luni.

6.3.39. Scala de preț în Euro poate fi modificată în conformitate cu deciziile agreate la nivelul zonei cuplate SDAC, luate cu respectarea prevederilor *Decizia ACER nr. 2/10.01.2023 privind Metodologia OPEED referitoare la*

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)

Cod:

Pag. 20/33

Rev. 0

prețurile armonizate minime și maxime de tranzacționare aplicabile cuplării unice a pieței intrazilnice, noile valori limită fiind aduse la cunoștința participanților anterior aplicării noii scale de preț în procesul de validare a ofertelor.

6.3.40. Intervalul orar de înregistrare a ofertelor pentru o zi de livrare pentru o anumită sesiune de licitație IDA se deschide cu o oră înainte de ora de închidere a porților de ofertare definite pentru fiecare sesiune IDA în parte. Poarta de ofertare pentru fiecare sesiune IDA este: pentru IDA1 - ora 14:00-15:00 CET în ziua D-1 pentru ziua de livrare D, pentru IDA2 - ora 21:00-22:00 CET în ziua D-1 pentru ziua de livrare D și pentru IDA3 - ora 09:00-10:00 CET în ziua D pentru ziua de livrare D.

6.3.41. Înainte de ora de închidere a porților IDA de ofertare, ofertele pot fi modificate sau anulate de către participantul la IDA care le-a introdus. Fiecare modificare stabilește o nouă ofertă, doar ultima versiune de ofertă validă fiind cea care va fi luată în considerare de algoritmul de stabilire a tranzacțiilor în cadrul IDA.

6.3.42. Ofertele pot fi înregistrate de către participanții la IDA:

- a) prin intermediul interfeței web a aplicației IDA;
- b) prin încărcarea fișierului de ofertă de tip **.xml** compatibil cu sistemul local de tranzacționare pe IDA.

6.3.43. OPEED poate înregistra o ofertă (nouă sau modificată) în sistemul de tranzacționare în numele Participantului, dacă este mandatat în acest sens, și anume în situația în care participantul, aflat în imposibilitatea tehnică de a încărca în nume propriu oferta, solicită OPEED încărcarea ofertei în sistemul de tranzacționare în numele lui. OPEED va accepta înregistrarea ofertei în numele Participantului la solicitarea acestuia transmisă în intervalul de ofertare aferent fiecărei sesiuni IDA, doar dacă aceasta este transmisă pe e-mail în format **.xml** și numai de la reprezentanții participantului având datele de contact declarate conform *Procedurii privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de energie electrică administrate de OPCOM S.A.*

6.3.44. OPEED poate anula o ofertă existentă în sistemul de tranzacționare pentru o anumită sesiune de licitație IDA în numele Participantului, dacă este mandatat în acest sens, și anume în situația în care participantul, aflat în imposibilitatea tehnică de a anula oferta în nume propriu, solicită OPEED anularea ofertei în sistemul de tranzacționare în numele lui. OPEED va accepta anularea ofertei în numele Participantului la solicitarea acestuia transmisă în intervalul de ofertare aferent fiecărei sesiuni IDA, doar dacă Participantul face solicitarea **pe e-mail**, precizând clar tipul de ofertă (vânzare sau cumpărare), ziua de livrare și sesiune de licitație IDA pentru care a fost introdusă. OPEED poate anula doar întreaga ofertă pe un anumit sens, de vânzare sau de cumpărare, și anume toate ofertele treaptă și toate ofertele bloc pentru sensul, ziua de livrare și sesiunea IDA solicitată. OPEED va accepta în acest sens solicitări de ștergere a ofertelor numai de la reprezentanții Participantului având datele de contact declarate conform *Procedurii privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de energie electrică administrate de OPCOM S.A.*

6.3.45. OPEED primește și înregistrează ofertele în registrul ofertelor, iar după ora de închidere a porții de ofertare le conferă acestora caracter de anonimitate, în vederea aplicării mecanismului de corelare în funcționarea cuplată.

6.3.46. După ora de închidere a porților pentru sesiunea de licitație IDA, ofertele nu mai pot fi modificate sau anulate, fiind considerate ferme.

E) Validarea ofertelor

6.3.47. OPEED poate stabili și modifica în orice moment limita de tranzacționare pentru un participant la IDA, pe baza garanțiilor financiare disponibile ale acestuia.

6.3.48. Limitele de tranzacționare se aplică sub formă de limite de cantitate sau limite de valoare.

6.3.49. Fiecare participant la IDA poate solicita OPEED invalidarea ofertelor care conțin un volum (considerat ca putere medie orară) total mai mare decât o anumită limită specificată în avans de respectivul participant la IDA.

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)

Cod:

Pag. 21/33

Rev. 0

Participanții la IDA pot specifica limite de volum diferite pentru ofertele de cumpărare și ofertele de vânzare aplicabile pentru fiecare dintre sesiunile de licitație IDA în parte prin adresă oficială transmisă la OPCOM S.A.

6.3.50. Dacă oferta nu respectă limita de tranzacționare valorică stabilită de către OPEED conform *Procedurii privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața Intrazilnică de energie electrică – Tranzacționarea prin licitații*, aceasta este respinsă. Participantul la PI este notificat despre respingere printr-un mesaj transmis de către OPEED prin intermediul platformei de tranzacționare și poate modifica oferta pentru încadrarea în limita de tranzacționare, înainte de închiderea porțiilor de ofertare aferente fiecărei sesiuni de licitație IDA.

6.3.51. Validarea ofertelor se face în mod automat de către sistemul de tranzacționare aferent IDA conform criteriilor de validare impuse prin specificațiile privind conținutul și formatul ofertelor și a regulilor aplicabile ofertelor din prezenta Procedură.

6.3.52. Sistemul informatic va verifica, în vederea validării, fiecare ofertă înscrisă pentru a stabili îndeplinirea următoarelor criterii, fără a se limita la acestea:

- a) Dreptul participantului de a tranzacționa pe IDA, care poate fi afectat de expirarea licenței sau de existența unei suspendări sau revocări valabilă în momentul ofertării;
- b) Posibilitatea de a oferta pentru ziua de livrare și sesiunea de licitație IDA activă, respectiv afișarea în interfața sistemului de tranzacționare a porțiilor de transmitere a ofertelor și a stării acestora (stare deschisă);
- c) Exprimarea corectă a cantităților și prețurilor din punct de vedere al numărului de zecimale;
- d) Încadrarea prețurilor din ofertă în limitele scalei de preț definite la nivelul unei zile de livrare;
- e) Încadrarea cantităților agregate la nivel de interval de tranzacționare din ofertă în limita de volum declarată de participant, dacă acesta are o declarație în acest sens;
- f) Caracterul monoton al prețurilor;
- g) Încadrarea în numărul admis de perechi preț-cantitate pe interval de tranzacționare per participant, în cazul ofertelor treaptă;
- h) Încadrarea în numărul admis de oferte bloc per participant, în cazul ofertelor bloc;
- i) Încadrarea în cantitatea maximă de definiție pentru ofertele bloc;
- j) Încadrarea în limitele valorice ale garanției de validare/disponibilă pentru ofertele de cumpărare cu preț pozitiv sau pentru ofertele de vânzare cu preț negativ. Garanția de validare calculată conform *Procedurii privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața Intrazilnică de energie electrică – Tranzacționarea prin licitații (IDA)* se actualizează zilnic anterior sesiunii IDA1. Garanția de validare disponibilă ia în considerare exclusiv ofertele sesiunii IDA active și tranzacțiile încheiate în sesiunile IDA anterioare sesiunii active pentru aceeași zi de livrare.

6.3.53. În cazul nerespectării unuia din criteriile de validare menționate, sistemul informatic va invalida automat oferta și va atenționa participantul printr-un mesaj asupra motivului invalidării. Participantul poate corecta și retransmite oferta sau poate anula o ofertă oricând în perioada de ofertare.

6.3.54. În situația încărcării ofertei prin fișier de tip **.xml**, anterior verificării criteriilor de validare menționate, sistemul verifică compatibilitatea fișierului de tip **.xml** cu sistemul, în caz de incompatibilitate afișând un mesaj de eroare în acest sens.

6.3.55. Având în vedere abordarea specifică a tranzacționării în ore CET în cadrul mecanismului de licitație implicită pe orizontul intrazilnic (IDA) cuplat, respectiv faptul că ultima oră în ore CET a unei zile de livrare (D) din perspectiva tranzacționării pe IDA reprezintă ora 1 ora României pentru următoarea zi de livrare (D+1),

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)

Cod:

Pag. 22/33

Rev. 0

participanții a căror responsabilitate a echilibrării nu mai este asumată de nicio PRE pentru ziua de livrare D+1 nu vor oferi în cadrul IDA pentru intervalele 93-96 (în ore CET) ale zilei de livrare (D). OPEED are dreptul anulării întregii oferte a participantului/participanților care se găsesc în această situație.

6.4. TRANZACȚIONAREA ÎN CADRUL IDA

6.4.1. În cadrul mecanismului de cuplare prin sesiuni de licitații implicite de capacitate (IDA) desfășurate pe orizontul SIDC, OPEED-urile și OTS-urile au responsabilitatea validării rezultatelor pe baza principiilor de piață, respectiv OPEED din perspectiva alocării pe portofoliile de oferte și OTS din perspectiva fluxurilor transfrontaliere.

6.4.2. Principiile de validare a rezultatelor cuplării sunt:

- a) Ofertele treaptă de vânzare nu sunt executate pentru cantitățile oferite la prețuri mai mari decât PIP-IDA;
- b) Ofertele treaptă de cumpărare nu sunt executate pentru cantitățile oferite la prețuri mai mici decât PIP-IDA;
- c) Ofertele treaptă de vânzare sunt executate pentru cantitățile oferite la prețuri strict mai mici decât PIP-IDA;
- d) Ofertele treaptă de cumpărare sunt executate pentru cantitățile oferite la prețuri strict mai mari decât PIP-IDA;
- e) Ofertele treaptă pot să nu fie executate sau pot fi executate parțial pentru cantitățile oferite la vânzare/cumpărare la prețuri egale cu PIP-IDA;
- f) O ofertă bloc de vânzare nu va fi executată dacă prețul său este mai mare decât prețul mediu al pieței rezultat din media PIP-IDA publicate pe intervalele de tranzacționare la care se referă oferta bloc, ponderată cu volumele considerate ca energie aferente fiecărui interval de tranzacționare din oferta bloc.
- g) O ofertă bloc de cumpărare nu va fi executată dacă prețul său este mai mic decât prețul mediu al pieței rezultat din media PIP-IDA publicate pe intervalele de tranzacționare la care se referă oferta bloc, ponderată cu volumele considerate ca energie aferente fiecărui interval de tranzacționare din oferta bloc.
- h) În cazul în care intersecția curbei cererii cu cea a ofertei are loc pe un interval comun de prețuri, PIP-IDA este stabilit la mijlocul intervalului comun de prețuri.
- i) În cazul în care intersecția curbei cererii cu cea a ofertei are loc pe un interval comun de cantități, cantitatea tranzacționată este cea maximă a intervalului comun de cantități.

6.4.3. PIP-IDA rezultat pentru zona de ofertare națională în urma utilizării algoritmului pentru corelarea ofertelor în timpul licitației este prețul la care au loc toate tranzacțiile aferente unui interval de tranzacționare.

6.4.4. Pentru perechile preț-cantitate menționate ca executate, în rezultatele cuplării se stabilește o tranzacție fermă între OPEED, pe de o parte, și participantul la IDA, pe de altă parte, pentru livrarea energiei electrice în cantitatea final executată, în zona de ofertare națională, la timpul (ziua de livrare, intervalul de tranzacționare) specificate în ofertă și la un preț egal cu PIP-IDA stabilit pentru zona și timpul respectiv.

6.4.5. Cantitatea aferentă poziției nete rezultată din tranzacționarea aferentă ofertelor determină o tranzacție între OPEED și OTS român în calitatea sa de agent de transfer, la PIP-IDA aferent zonei de ofertare naționale pentru intervalul de tranzacționare respectiv.

6.4.6. Livrarea energiei electrice aferentă tranzacțiilor încheiate la nivelul unei zile de livrare în cadrul IDA se consideră realizată odată cu transmiterea la OPE, în cadrul procedurii transmiterii notificărilor fizice ale PRE

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)

Cod:

Pag. 23/33

Rev. 0

conform reglementărilor în vigoare, a schimbului bloc corespunzător exprimat în putere medie orară, între PRE-IDA și PRE-ul din care face parte participantul la IDA, respectiv PRE-ul agentului de transfer.

6.4.7. În situația în care nu se încheie tranzacții la nivelul zonei de ofertare România, nu se va stabili preț de închidere a pieței.

6.4.8. În situația în care zona de ofertare România este decuplată sau sesiunea de licitație este anulată, nu se organizează licitații intrazilnice la nivel local.

6.5. FUNCȚIONAREA ÎN REGIM NORMAL

6.5.1. Funcționarea în regim normal înseamnă derularea automată a tuturor acțiunilor prevăzute aferente cuplării piețelor fără întreruperi sau întâzieri ale proceselor.

6.5.2. OTS-urile din proiectul de cooperare CORE FB MC convin asupra valorilor CZC disponibile pentru sesiunile de licitație IDA în funcționare cuplată și le transmit modulului CMM. Operatorul OTS de Pre-Cuplare ce gestionează modulul CMM elaborează documentul comun cu toate capacitățile disponibile pe interconexiunile implicate în procesul de cuplare și îl pune la dispoziția OPEED-urilor prin intermediul CIP.

6.5.3. Fiecare OPEED pe baza regulilor locale publică valorile CZC relevante zonei în care acționează și care sunt disponibile procesului de cuplare nu mai târziu de ora GCT-2min.

6.5.4. În conformitate cu procedurile agreeate în cadrul proiectului IDA, OTS-urile au dreptul să actualizeze valorile CZC dacă este necesar, dar nu mai târziu de ora **14:55 CET** pentru IDA1, **21:55 CET** pentru IDA2 respectiv **09:55 CET** pentru IDA3.

6.5.5. Participanții au dreptul să transmită oferte, să modifice sau să anuleze ofertele deja înregistrate în sistemul de tranzacționare respectând prevederile *Secțiunii 6.3.: Ofertarea în cadrul IDA*.

6.5.6. OPEED pune la dispoziția participanților la IDA rezultatele cuplării, în ore CET, prin intermediul confirmărilor de tranzacții, începând cu ora **15:30 CET** pentru IDA1, **22:30 CET** pentru IDA2 respectiv **10:30 CET** pentru IDA3.

6.5.7. Prețul de închidere a licitației corespunde intersecției curbelor agregate ale cererii și ofertei rezultate din combinarea ofertelor treaptă și a ofertelor bloc din piețele naționale participante, în limita capacității disponibile de interconexiune.

6.5.8. Fiecare tranzacție corespunde unei livrări de energie electrică la o putere constantă (putere medie orară) de-a lungul intervalului de tranzacționare respectiv.

6.5.9. OPEED transmite OTS notificările fizice pentru fiecare PRE, pentru fiecare interval de decontare de 15 minute, aferente tranzacțiilor încheiate în IDA pentru o anumită zi de livrare de către membrii PRE-ului respectiv, în ore CET. Notificarea fizică a Schimburilor bloc cuprinde întotdeauna 96 intervale de 15 minute (100/92 intervale, în zilele de schimbare a orei, după caz).

6.5.10. Orice întârziere a termenelor prevăzute în funcționarea normală a procesului de cuplare este notificată participanților la piață, fiind aplicate procedurile agreeate pentru procesul de cuplare.

6.6. DECONTAREA

6.6.1. OPEED elaborează procedurile pentru realizarea funcțiilor specifice decontării conform prezentelor prevederi.

6.6.2. Fiecare solicitant care dorește să fie înregistrat în calitate de participant la SIDC și să tranzacționeze în cadrul IDA, inclusiv OTS în calitate de participant implicit, trebuie să deschidă un cont în lei la o bancă comercială din România, denumită în continuare bancă de decontare.

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)

Cod:

Pag. 24/33

Rev. 0

6.6.3. OPEED deschide un cont central dedicat IDA la o bancă comercială de pe teritoriul României, pentru încasările și plățile aferente tranzacțiilor încheiate pe IDA.

6.6.4. OTS în calitate de agent de transfer deschide, pentru plățile aferente tranzacțiilor, un cont în lei, la o bancă comercială din România și încheie cu banca un mandat de direct debit.

6.6.5. Participantul la IDA care dorește să transmită oferte de vânzare cu preț negativ/oferte de cumpărare energie electrică cu preț pozitiv, trebuie să încheie un mandat direct debit cu banca sa de decontare care să permită OPEED încasarea sumelor la care este îndreptățit conform notelor de decontare.

6.6.6. OPEED are dreptul să solicite participantului la IDA constituirea unei garanții financiare înainte ca respectivul participant la IDA să transmită oferte de cumpărare cu prețuri pozitive sau oferte de vânzare cu prețuri negative. Participantul implicit nu este obligat să constituie garanții financiare, dar ia toate măsurile astfel încât termenele de decontare să nu fie depășite din cauza lipsei de disponibilități în contul său de decontare.

6.6.7. OTS în calitate de agent de transfer stabilește termenele de plată și încasare aferente obligațiilor de plată, respectiv drepturilor de încasare zilnice către/de la OTS vecine conform valorii nete a fluxurilor transfrontaliere pe IDA pe interconexiunile respective, ținând seama de termenele de plată/încasare ale OPEED, respectiv ale OTS partenere, și asigură sumele necesare în contul de decontare astfel încât să asigure fluiditatea decontării pe IDA.

6.6.8. Pentru fiecare participant la IDA, OPEED determină zilnic valoarea în lei a obligațiilor de plată/drepturilor de încasare, conform prevederilor Procedurii privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața Intrazilnică de energie electrică -Tranzacționarea prin licitații.

6.6.9. Separat pentru fiecare participant la IDA și pentru fiecare zi de livrare, OPEED întocmește o notă de decontare zilnică ce cuprinde toate valorile nete care trebuie debitate sau creditate din/în contul central al IDA.

6.6.10. OTS nu plătește tarife către OPEED aferente tranzacționării pe IDA în calitate de participant implicit.

6.6.11. OPEED pune la dispoziția fiecărui participant la IDA, nota de decontare zilnică și transmite instrucțiunile de debitare directă către banca unde este deschis contul central al IDA, conform prevederilor Procedurii privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața Intrazilnică de energie electrică -Tranzacționarea prin licitații.

6.6.12. Valorile nete ale tranzacțiilor zilnice prevăzute în Notele de decontare trebuie achitate prin mecanismul de debit direct în termenele prevăzute în procedura publică având acest obiect elaborată de OPEED. Încasările/plățile efectuate de către OPEED se consideră efectuate la data la care sumele corespunzătoare au fost creditate sau debitate în/din contul central al IDA.

6.7. PUBLICAREA VALORILOR CZC

6.7.1. În funcționare normală valorile CZC sunt publicate la ora GCT-2min pentru fiecare sesiune IDA.

6.7.2. Ca urmare a unor motive tehnice sau datorită apariției unor probleme în procesul de determinare sau transfer al fișierului de valori CZC sau datorită unor probleme depistate în avans a soluției locale de tranzacționare OPCOM, care se soldează fie cu anularea unei sesiuni de licitație IDA, fie cu decuplarea în avans a OPCOM conform capitolului 6.10, valorile ATC nu vor mai fi publicate.

6.8. DECUPLAREA PARȚIALĂ CUNOSCUTĂ ÎN TIMPUL SESIUNII DE CUPLARE

6.8.1. În funcționare normală rezultatele procesului de cuplare sunt distribuite entităților din procesul de cuplare SIDC (OPEED și OTS) pentru fiecare sesiune IDA în parte. Acestea sunt validate de OPEED-uri din perspectiva principiilor de cuplare și alocării pe portofolii în raport cu ofertele introduse și, ulterior, sunt transmise la ora 15h17min30s CET pentru IDA1, 22h17min30s CET pentru IDA2 respectiv 10h17min30s CET pentru IDA3 OTS-

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)

Cod:

Pag. 25/33

Rev. 0

urilor pentru validare din perspectiva fluxurilor transfrontaliere în raport cu capacitățile de transport transfrontaliere declarate.

6.8.2. În funcționare normală rezultatele procesului de cuplare sunt disponibile participanților după validarea acestora cât de curând după 12:45 CET dar nu mai devreme de ora 15h17min30s CET pentru IDA1, 22h17min30s CET pentru IDA2 respectiv 10h17min30s CET pentru IDA3. OPCOM publică rezultatele procesului de cuplare pe website de îndată ce acestea sunt disponibile și validate.

6.8.3. Ca urmare a unor probleme tehnice în sistemele informatice sau în procesul de comunicare dintre entitățile implicate care determină imposibilitatea transmiterii registrului de oferte anonimizat și a valorilor CZC ca date de intrare în vederea efectuării calculului cuplării, se declară situația de decuplare parțială cunoscută în timpul sesiunii de cuplare.

6.8.4. În cazul în care se întâlnește o astfel de situație de disfuncționalitate a piețelor cuplate, conform celor agreate la nivelul proiectului european, cu excepția unor zone, toate zonele de ofertare care fac parte din cadrul IDA se vor decupla, transmitându-se către participanții la piață informarea **IDA_JOINT_07: IDA Partial Decoupling**.

6.8.5. Într-o astfel de situație pentru zona de piață România și pentru o anumită sesiune de licitație IDA nu se rulează licitația locală, ofertele de energie electrică ale participanților la piață se anulează, iar garanțiile de validare se reîntregesc în vederea tranzacționării pentru următoarea sesiune de licitație IDA ce urmează în mod cronologic.

6.9. DECUPLARE TIMPURIE PARȚIALĂ (CUNOSCUTĂ ÎN AVANS)

6.9.1. Atunci când, pentru o anumită zi de livrare și pentru o anumită sesiune de licitație IDA, un OPEED dintr-o zonă de ofertare care face parte din topologia IDA întâmpină situații (mentenanță planificată în avans, disfuncționalități critice ale sistemelor de tranzacționare, etc.) care conduc la imposibilitatea transmiterii în numele OPEED-ului respectiv a datelor necesare de intrare în vederea realizării calculului cuplat, se va proceda la decuplarea în avans a acestuia.

6.9.2. Participanții vor fi anunțați anterior orei de închidere a porții de ofertare pentru fiecare sesiune IDA despre o astfel de situație critică prin intermediul mesajului **IDA_JOINT_07: IDA Partial Decoupling**.

6.9.3. Într-o astfel de situație pentru zona de piață România și pentru o anumită sesiune de licitație IDA nu se rulează licitația locală, ofertele de energie electrică ale participanților la piață se anulează, iar garanțiile de validare se reîntregesc în vederea tranzacționării pentru următoarea sesiune de licitație IDA ce urmează în mod cronologic.

6.10. ANULAREA UNEI SESIUNI DE LICITAȚIE IDA PENTRU O ANUMITĂ ZI DE LIVRARE

6.10.1. În diverse situații de abatere de la prevederile procedurale IDA, o sesiune de licitație IDA pentru o anumită zi de livrare poate fi anulată ca urmare a unor mentenanțe planificate sau a unor probleme/disfuncționalități ale sistemelor centrale.

6.10.2. Participanții la piață vor fi anunțați despre anularea sesiunii de licitație IDA pentru o anumită zi de livrare prin primirea mesajului **IDA_JOINT_09: IDA Cancellation**.

6.10.3. Într-o astfel de situație pentru zona de piață România și pentru o anumită sesiune de licitație IDA nu se va rula licitație locală, ofertele de energie electrică ale participanților la piață se anulează, iar garanțiile de validare se reîntregesc în vederea tranzacționării pentru următoarea sesiune de licitație IDA ce urmează în mod cronologic.

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)

Cod:

Pag. 26/33

Rev. 0

6.11. STABILIREA CANTITĂȚILOR ȘI A PREȚULUI DIN TRANZACȚIONARE

A) Algoritmul utilizat

6.11.1. Pentru tranzacționarea în cadrul IDA în regim cuplat se folosește algoritmul Euphemia utilizat și în cadrul Pieței pe Ziua Următoare, care urmărește maximizarea bunăstării sociale la nivelul piețelor cuplate.

6.11.2. Tranzacționarea se desfășoară zilnic prin intermediul celor trei licitații IDA conform regulilor agreate la nivelul zonei europene cuplate.

B) Reguli specifice privind stabilirea prețului

6.11.3. În cazul funcționării cuplate a piețelor, prețul este stabilit în Euro cu 2 (două) zecimale de către algoritmul de cuplare. Prețul este convertit în RON folosind același curs valutar utilizat pentru conversia ofertelor din zona națională de ofertare la crearea registrului ofertelor. Prețul astfel obținut și rotunjit la 2 (două) zecimale reprezintă prețul de încheiere a tranzacțiilor în zona națională de ofertare.

6.11.4. OPEED completează curbele ofertelor treaptă astfel:

- a) Dacă cel mai mare preț cerut prin ofertele de vânzare este mai mic decât prețul maxim al scalei de preț pentru IDA, atunci se va adauga o pereche fictivă la vânzare cu o cantitate egală cu zero și un preț egal cu prețul maxim al scalei;
- b) Dacă cel mai mic preț cerut prin ofertele de cumpărare este mai mare decât prețul minim al scalei de preț pentru IDA, atunci se va adauga o pereche fictivă la cumpărare cu o cantitate egală cu zero și un preț egal cu prețul minim al scalei.

C) Principii privind executarea ofertelor și stabilirea cantităților tranzacționate

6.11.5. Ofertele treaptă de vânzare la preț mai mic și ofertele treaptă de cumpărare la preț mai mare decât PIP-IDA sunt executate în întregime.

6.11.6. Ofertele treaptă de vânzare la preț mai mare și ofertele treaptă de cumpărare la preț mai mic decât PIP-IDA sunt respinse.

6.11.7. Ofertele treaptă pot să nu fie executate sau să fie executate parțial sau total pentru cantitățile oferite la vânzare/cumpărare la prețuri egale cu PIP-IDA.

6.11.8. Condiția de executare a unei oferte bloc: pentru oferta bloc de vânzare, aceasta este acceptată dacă prețul mediu per MWh tranzacționat în cadrul blocului este cel puțin egal cu prețul de ofertă al blocului, iar pentru oferta bloc de cumpărare, prețul mediu per MWh tranzacționat în cadrul blocului este cel mult egal cu prețul de ofertă al blocului. Se face precizarea că volumul ofertat/tranzacționat al blocului se consideră ca putere medie orară, în timp ce prețul mediu se raportează la energie.

6.11.9. În principiu, o ofertă bloc independentă este executată dacă se îndeplinește condiția de executare a ofertei bloc. Situațiile posibile de executare sau neexecutare a ofertelor bloc sunt următoarele:

- a) o ofertă bloc independentă nu este executată dacă nu se îndeplinește condiția ofertei bloc;
- b) o ofertă bloc independentă poate să nu fie executată chiar dacă se îndeplinește condiția ofertei bloc. Aceste oferte se resping prin rulara algoritmului de cuplare și se numesc oferte bloc respinse în mod paradoxal;
- c) o ofertă bloc interdependentă care este ofertă bloc „părinte” (ofertă a cărei acceptare se poate face prin îndeplinirea condiției de executare a ofertei bloc, independent de alte oferte) poate fi executată chiar dacă nu se îndeplinește condiția ofertei bloc în situația în care oferta bloc „copil” (ofertă a cărei acceptare

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)

Cod:

Pag. 27/33

Rev. 0

este condiționată suplimentar de acceptarea altei oferte bloc, numită ofertă bloc „părinte”) completează prețul mediu per MW tranzacționat în cadrul blocului astfel încât, per total, să se respecte condiția de executare a ofertelor bloc interdependente, respectiv prețul mediu per MWh tranzacționat pentru ofertele bloc de vânzare este cel puțin egal cu prețul de ofertă al blocurilor, iar pentru ofertele bloc de cumpărare, prețul mediu per MWh tranzacționat este cel mult egal cu prețul de ofertă al blocurilor.

6.12. CONFIRMAREA TRANZACȚIILOR

A) Emiterea confirmărilor tranzacțiilor

6.12.1. Tranzacțiile în cadrul IDA se încheie pentru o anumită zi de livrare și reprezintă angajamente ferme ale participanților la IDA.

6.12.2. Fiecare tranzacție corespunde unui interval de tranzacționare exprimat în ore CET aferent zilei de livrare și unei sesiuni IDA pentru care s-a încheiat tranzacția.

6.12.3. La ora 15h17min30s CET pentru IDA1, 22h17min30s CET pentru IDA2, respectiv 10h17min30s CET pentru IDA3, rezultatele procesului de cuplare validate de către toate OPEED-uri din perspectiva alocării pe portofolii sunt transmise OTS în vederea validării fluxurilor transfrontaliere în raport cu capacitățile declarate. În urma acestei validări rezultatele procesului de cuplare sunt finale și OPEED le pune la dispoziția participanților, nu mai devreme de ora **15:30 CET pentru IDA1, 22:30 pentru IDA2, respectiv 10:30 pentru IDA3**, separat pentru fiecare interval de tranzacționare și sesiune IDA în parte la nivelul zilei de livrare pentru toate sesiunile de licitație IDA care nu au fost anulate, exprimat în ore CET.

6.12.4. Confirmările de tranzacții sunt generate în mod automat de sistemul de tranzacționare al IDA de îndată ce se închide poarta de matching și se deschide poarta pentru publicarea rezultatelor tranzacțiilor (punerea la dispoziția participanților a confirmărilor de tranzacții).

6.12.5. Confirmările de tranzacții puse la dispoziția participanților vor conține următoarele informații:

- Ziua de livrare;
- Sesiunea de licitație IDA;
- Tipul de ofertă: ofertă treaptă (SHB) sau ofertă bloc (BLB);
- Sensul ofertei: vânzare sau cumpărare;
- Intervalul de tranzacționare, respectiv intervalul de definiție a blocului în ore CET pentru care s-a încheiat tranzacția;
- Codul de identificare al tranzacției;
- Versiunea ofertei care a intrat în tranzacție;
- Detaliile ofertei: perechile preț-cantitate;
- Cantitatea tranzacționată și PIP-IDA.

B) Anularea confirmărilor de tranzacții

6.12.6. În situația apariției unor situații de disfuncționalitate prezentate în capitolele 6.9, 6.10 și 6.11, confirmările de tranzacții nu vor fi disponibile. Participanții vor fi anunțați prin mesaje relevante.

6.12.7. În cazul situațiilor în care participanții nu pot accesa confirmările de tranzacții, OPEED va notifica participanții și OTS asupra situației apărute, va deschide canalele de comunicație prin e-mail prevăzute în *Secțiunea 6.13.: Situațiile de urgență* și va transmite confirmările de tranzacții în cel mai scurt timp posibil.

6.13. SITUAȚIILE DE URGENȚĂ

6.13.1. Situațiile de urgență privind funcționarea defectuoasă a sistemului de tranzacționare și a căilor de comunicație proprii ale OPEED și ale participanților la IDA se aplică atunci când pe această piață apare cel puțin una dintre următoarele situații:

a) atunci când din cauza nefuncționării sau funcționării defectuoase a căilor de comunicație proprii, unul sau mai mulți participanți la IDA nu pot transmite ofertele de vânzare/cumpărare pentru o anumită sesiune de licitație IDA sau nu pot recepționa confirmările de tranzacție de la OPEED;

b) atunci când din cauza nefuncționării sau funcționării defectuoase a căilor de comunicație proprii, OPEED nu poate recepționa ofertele transmise de participanții la IDA sau nu poate transmite confirmările de tranzacții către aceștia și notificările fizice către OTS.

6.13.2. Responsabilitățile care revin OPEED, OTS și participanților la IDA, privitor la cazurile de urgență menționate sunt precizate în tabelul următor:

Nr. crt.	Caz 6.13.1.	Acțiune	Responsabil
1	a)	Deschiderea unui canal de comunicație alternativ de acces la internet	Participanții la PI și OTS
2		Notificarea OPEED prin e-mail asupra situației create și transmiterea datelor atașate la e-mail-ul de notificare și/sau recepționarea datelor prin e-mail de la OPEED	
3	b)	Deschiderea unui canal de comunicație alternativ de acces la internet	OPEED
4		Notificarea OTS și participanților la piață, prin e-mail asupra situației create, transmiterea și/sau recepționarea datelor prin e-mail către/de la OPEED	

6.14. COMUNICAREA OPEED ÎN CADRUL PROCESULUI DE CUPLARE

6.14.1. OPEED realizează comunicarea cu partenerii implicați în procesul de cuplare respectând întocmai prevederile procedurilor operaționale agreate la nivelul IDA.

6.14.2. Participanții la IDA vor fi informați în cel mai scurt timp posibil despre orice eveniment ce are legătură cu procesul de tranzacționare la care aceștia iau parte, prin intermediul platformei de tranzacționare, poștei electronice, website-ul OPCOM, în funcție de situație.

6.14.3. OPEED asigură în permanență comunicarea cu participanții la IDA prin comunicările operaționale al cărui conținut este agreat la nivelul proiectului central în scopul asigurării informării în egală măsură și simultane a tuturor participanților la piețele cuplate și desfășurării eficiente a procesului de tranzacționare.

6.14.4. Mesajele operaționale agreate în procesul de cuplare la nivelul IDA, precum și mesajele adaptate local destinate comunicării cu participanții la IDA sunt prezentate în documentul *Mesaje operaționale* disponibil pe website-ul OPCOM în meniul *Tranzacționare – Produse / Piața Intrazilnică / Tranzacționarea prin licitații (IDA) /Proceduri*.

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)

Cod:

Pag. 29/33

Rev. 0

6. ANEXE

ANEXA 1 – TIPURI DE OFERTE DISPONIBILE ÎN SISTEMUL LOCAL DE TRANZACȚIONARE

1. În sistemul de tranzacționare al IDA pot fi introduse oferte bloc independente și oferte bloc interdependente.
2. Caracteristicile ofertelor bloc implementate în sistemul de tranzacționare sunt:
  - 2.1. Tipul *Totul sau Nimic*, respectiv ofertele bloc pot fi acceptate în integralitatea lor sau dacă nu, respinse integral;
  - 2.2. Perioada de definiție a blocului este formată din minim 2 intervale de tranzacționare;
  - 2.3. Perioada de definiție a blocului este formată din intervale de tranzacționare consecutive;
  - 2.4. Prețul de definiție a blocului este prețul unitar de ofertă, respectiv:
    - a) Prețul minim acceptat per MWh pentru toată energia ofertată în cadrul unui bloc de vânzare;
    - b) Prețul maxim oferit per MWh pentru toată energia ofertată în cadrul unui bloc de cumpărare.
  - 2.5. Cantitatea de definiție a blocului este aceeași pentru toate intervalele de tranzacționare din perioada de definiție a blocului și este exprimată ca putere medie orară.
3. Caracteristicile ofertelor bloc interdependente:
  - 3.1. Oferta bloc tip „copil” este o ofertă bloc a cărei acceptare depinde de acceptarea unei alte oferte bloc, numită ofertă bloc „părinte”;
  - 3.2. Algoritmul Euphemia permite și executarea unei familii de oferte bloc pentru care, în cazul ofertelor bloc de vânzare, valoarea totală a blocului „părinte”, calculată la PIP-IDA, este mai mică decât valoarea de ofertă, respectiv în cazul ofertelor bloc de cumpărare, este mai mare decât valoarea de ofertă, cu condiția ca valoarea ofertei „copil” să compenseze, în termeni de bunăstare, această diferență. Valoarea ofertei este calculată ca produsul dintre prețul de ofertă și cantitatea de energie rezultată din puterea medie ofertată amendată cu perioada de timp aferentă;
4. Limite corespunzătoare ofertelor bloc:
  - 4.1. Cantitatea minimă de definiție a blocului este de **0,1 MW**;
  - 4.2. Cantitatea maximă de definiție pentru ofertele bloc este de **400 MW**, aceasta valoare putând fi ajustată pentru a menține în limite acceptabile performanțele algoritmului de cuplare, pe baza procedurii comune a tuturor OPEED elaborată în contextul implementării Regulamentului (UE) 2015/1222;
  - 4.3. Numărul maxim de oferte bloc este **100** per participant, din care numărul maxim total al ofertelor bloc interdependente (aflate, de exemplu, în legătură de tip părinte-copil) este **15**. Aceste limite pot fi ajustate pentru menținerea în limite acceptabile a performanțelor algoritmului de cuplare, pe baza procedurii comune a tuturor OPEED elaborată în contextul implementării Regulamentului (UE) 2015/1222;
  - 4.4. Oferta bloc „părinte” poate avea numai o ofertă bloc „copil”;
  - 4.5. Oferta bloc „copil” poate avea numai o ofertă bloc „părinte”;
  - 4.6. O familie de oferte bloc poate avea maxim trei generații de oferte bloc interdependente, respectiv maxim 3 oferte bloc interdependente.
5. Prețul maxim al scalei de preț este **+9.999 Euro/MWh**, iar prețul minim al scalei de preț este **-9.999 Euro/MWh**; aceste valori pot fi modificate în urma acordului tuturor burselor de energie electrică și al autorităților de reglementare/prin decizie ACER.

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)

Cod:

Pag. 30/33

Rev. 0

ANEXA 2 – SUCCESIUNEA CRONOLOGICĂ A REPERELOR ORARE

Succesiunea cronologică a acțiunilor normale și termenelor limită de transmitere a comunicărilor în platformă și / sau prin e-mail:

Ora [CET]	Cod mesaj	Subiect mesaj
la începutul mentenanței XBID	IDA_JOINT_09	Anularea IDA cunoscută în avans din cauza mentenanței planificate a sistemului XBID sau a IDA CIP
*GCT-25min	IDA_JOINT_09	Anularea IDA în avans din cauza unei probleme critice privind modulele IDA sau sistemele XBID (CMM) care nu vor fi remediate înainte de începerea IDA
IDA OBK GCT-2min	IDA_JOINT_07	Decuplare parțială din motive de date de rețea
IDA1: 15:00 CET IDA2: 22:00 CET IDA3: 10:00 CET		Ora de închidere a porții de ofertare (Închiderea Registrului ofertelor)
GCT+12min	IDA_JOINT_07	Decuplare parțială din motive de registru de ordine
GCT+17min30s	IDA_JOINT_08	Întârziere în publicarea rezultatelor cuplării pieței
GCT+20min	-	Termen pentru transmiterea rezultatelor finale ale cuplării în regim de funcționare normală
IDA GCT+30min	IDA_JOINT_09	Anularea IDA în timpul sesiunii de cuplare a pieței
	POST_Exc_IDA_JOINT_07	Informatii suplimentare privind Decuplarea Partiala IDA
	POST_Exc_IDA_JOINT_08	Informatii suplimentare privind intarzierea publicarii rezultatelor IDA
	POST_Exc_IDA_JOINT_09	Informatii suplimentare privind Anularea IDA

*Notă

IDA1: Ora de închidere a porții pentru transmiterea ofertelor în ziua D-1 15:00 CET pentru livrare în ziua D [0:00-24:00]

IDA2: Ora de închidere a porții pentru transmiterea ofertelor în ziua D-1 22:00 CET pentru livrare în ziua D [0:00-24:00]

IDA3: Ora de închidere a porții pentru transmiterea ofertelor în ziua D 10:00 CET pentru livrare în ziua D [12:00-24:00]

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)

Cod:

Pag. 31/33

Rev. 0

ANEXA 3 – DREPTURI ȘI RESPONSABILITĂȚI ÎN TRANSMITEREA ȘI VALIDAREA OFERTELOR PE IDA

1. Participantul la IDA are următoarele drepturi

- 1.1. Să transmită oferte de vânzare și/sau oferte de cumpărare de energie electrică în cadrul IDA;
- 1.2. Să declare volume limită pe fiecare interval de 15 minute aplicabile ofertelor proprii (separat pentru vânzare și cumpărare) modificarea acestora fiind posibilă numai cu notificarea scrisă prealabilă transmisă OPEED;
- 1.3. Să modifice sau să anuleze oferta proprie de energie electrică și să transmită oferta modificată în timpul orelor de transmitere a ofertelor în cadrul unei sesiuni de licitație IDA conform prevederilor Procedurii;
- 1.4. În cazul în care nu poate accesa sistemul de tranzacționare al IDA, să transmită oferta proprie de energie în format **.xml** prin e-mail și să solicite OPEED încărcarea acesteia în numele său în sistemul de tranzacționare al IDA, pentru o anumită sesiune de licitație IDA, respectând prevederile prezentei proceduri;
- 1.5. În cazul în care nu poate accesa sistemul de tranzacționare al IDA, să solicite OPEED anularea ofertelor în numele lui, respectând prevederile prezentei proceduri;
- 1.6. Să fie informat prin mesajele afișate de sistemul informatic al IDA asupra validării sau invalidării ofertelor sale;
- 1.7. Să acceseze confirmările de tranzacții pentru fiecare zi de livrare și sesiune de licitație IDA, raportat la ore CET prin intermediul sistemului de tranzacționare al IDA;
- 1.8. Să solicite OPEED transmiterea confirmărilor de tranzacții prin canale alternative în situația în care participantul nu poate accesa sistemul de tranzacționare;
- 1.9. În cazul participării agregate, Agregatorului îi revin integral toate drepturile prevăzute în Convenția de Participare la Piețele pe Termen Scurt de Energie Electrică (Piața pentru Ziua Următoare și Piața Intrazilnică), precum și cele prevăzute în reglementări naționale și/sau ale Uniunii Europene corespunzătoare participării la piața de energie electrică;
- 1.10. Să acceseze Notele de decontare zilnice (în ore CET) și să solicite OPEED transmiterea acestora prin canale alternative de comunicație (e-mail) în situația în care nu poate accesacanalul sFTP;
- 1.11. Să încaseze contravaloarea drepturilor nete de încălzire, prevăzute în Notele de decontare zilnice și să documenteze, lunar, încasarea drepturilor și plata obligațiilor, de regularizare, în valoare egală, reciproc;
- 1.12. Să transmită către OPEED pentru tranzacțiile de vânzare a energiei electrice înregistrate, în cursul lunii de livrare, respectiv factura pentru „prestare de servicii” pentru achiziția de energie electrică (în ore CET), din luna de livrare, la prețuri negative.

2. Participantul la IDA are următoarele responsabilități

- 2.1. Să respecte prevederile prezentei Proceduri privind condițiile și modul de înscriere a ofertelor de energie electrică în sistemul de tranzacționare al IDA;
- 2.2. Să respecte formatul și conținutul cadru al ofertelor de energie pentru fiecare sesiune de licitație IDA conform prevederilor prezentei Proceduri;
- 2.3. Să transmită ofertele de energie pentru IDA doar în intervalele de înregistrare a ofertelor precizate în prezenta Procedură);
- 2.4. Să verifice corectitudinea datelor din ofertă din fișierul tip **.xml** înainte de transmiterea acestuia OPEED în vederea înregistrării ofertei în sistemul de tranzacționare de către OPEED în numele participantului la IDA;

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)

Cod:

Pag. 32/33

Rev. 0

- 2.5. Să nu oferteze pentru intervalele 93-96 al unei zile de livrare dacă pe acest interval nu mai îndeplinește condițiile privind asumarea responsabilității echilibrării;
- 2.6. Să verifice dacă oferta transmisă pentru IDA a fost încărcată în sistemul de tranzacționare;
- 2.7. Să verifice corectitudinea datelor înregistrate în sistemul de tranzacționare al IDA din punct de vedere al cantităților și prețurilor imediat după introducerea ofertei;
- 2.8. Să verifice dacă oferta transmisă pentru IDA a fost validată;
- 2.9. Să refacă oferta pentru IDA și să o retransmită sistemului de tranzacționare dacă aceasta nu a fost validată;
- 2.10. Să contacteze imediat OPEED dacă nu primește o notificare de la acesta despre validarea sau invalidarea ofertei în termen de 15 minute de la transmiterea oficială a ofertei (momentul înscrierii ofertei în sistemul de tranzacționare);
- 2.11. Să anunțe OPEED despre apariția unei situații în care nu pot accesa confirmările de tranzacții;
- 2.12. Să asigure disponibilitățile financiare necesare debitării contului său, deschis la Banca de decontare, la valoarea netă a obligațiilor de plată prevăzută prin Notele de decontare zilnice;
- 2.13. Să verifice periodic înregistrările din fișierul Lista de înregistrări privind acțiunile semnificative desfășurate în cadrul IDA, fișier accesibil în sistemul de tranzacționare;
- 2.14. Să anunțe telefonic în mod operativ OPEED asupra problemelor de conectare la aplicația informatică aferentă IDA și să transmită prin e-mail, în timp util, oferta în format **.xml** în vederea încărcării acesteia în sistemul de tranzacționare de către OPEED în numele său;
- 2.15. Să păstreze în permanență lista actualizată a persoanelor împuternicite în relația cu OPCOM S.A. conform prevederilor *Procedurii privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de energie electrică administrate de OPCOM S.A.*;
- 2.16. În cazul participării agregate, Agregatorului îi revin integral toate obligațiile prevăzute în *Convenția de Participare la Piețele pe Termen Scurt de Energie Electrică (Piața pentru Ziua Următoare și Piața Intrazilnică – Tranzacționarea prin corelare continuă)*, precum și cele prevăzute în reglementări naționale și/sau ale Uniunii Europene corespunzătoare participării la piața de energie electrică.

3. OPEED are următoarele drepturi

- 3.1. Să invalideze ofertele de energie pentru IDA care nu corespund prevederilor prezentei Proceduri privind valabilitatea licenței, conținutul, formatul și ora de transmitere a ofertei;
- 3.2. Să refuze încărcarea/anularea ofertelor în/din sistemul de tranzacționare la solicitarea Participantului, dacă acesta nu respectă prevederile prezentei Proceduri privind formatul ofertei și ale calității de reprezentant prevăzute prin *Procedura privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de energie electrică administrate de OPCOM S.A.*;
- 3.3. Să invalideze oferta zilnică de cumpărare la preț pozitiv sau de vânzare la preț negativ în cazul în care valoarea acesteia depășește valoarea garanței de validare/disponibile în conformitate cu *Convenția de Participare la Piețele pe Termen Scurt de Energie Electrică (Piața pentru Ziua Următoare, Piața Intrazilnică)* și cu *Procedura privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața Intrazilnică de energie electrică – Tranzacționarea prin licitații (IDA)*;
- 3.4. Să invalideze ofertele participantului dacă acesta se află în situația de a nu îndeplini condițiile pentru asumarea responsabilității echilibrării;

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI INTRAZILNICE DE ENERGIE
ELECTRICĂ – TRANZACȚIONAREA PRIN LICITAȚII (IDA)

Cod:

Pag. 33/33

Rev. 0

3.5. Să introducă oferte în sistemul de tranzacționare al IDA pentru o anumită sesiune de licitație, la solicitarea participantului și în numele acestuia, doar în situația în care participantul nu poate accesa sistemul de tranzacționare al IDA;

3.6. Să încaseze contravaloarea drepturilor nete de încasare, prevăzute în Notele de decontare zilnice prin transmiterea la banca cont central a instrucțiunilor de debitare directă aferente și să documenteze, lunar, încasarea drepturilor și plata obligațiilor, de regularizare, în valoare egală, reciproc;

3.7. Să transmită către OPEED pentru tranzacțiile de vânzare a energiei electrice înregistrate, în cursul lunii de livrare, respectiv factura pentru „*prestare de servicii*” pentru achiziția de energie electrică (în ore CET), din luna de livrare, la prețuri negative;

3.8. Să solicite executarea scrisorii de garanție bancară în situația în care participantul la IDA nu a asigurat disponibilitățile financiare necesare debitării contului său deschis la banca de decontare.

4. OPEED are următoarele responsabilități

4.1. Să valideze/invalideze ofertele de energie transmise de participanții la IDA conform prevederilor prezentei Proceduri;

4.2. Să informeze participantul despre validarea sau invalidarea motivată a unei oferte prin mesaje operative lansate de sistemul informatic al IDA;

4.3. Să pună la dispoziția participantului confirmările de tranzacții pentru fiecare zi de livrare și pentru fiecare sesiune de licitație IDA în parte, sau agreat, raportate la ore CET;

4.4. Să notifice participantul asupra întârzierii publicării rezultatelor cuplării față de programul de publicare a acestora;

4.5. Să transmită prin canale alternative de comunicație confirmările de tranzacție participantului care a solicitat aceasta în condițiile prevăzute de prezenta procedură;

4.6. Să achite, integral, contravaloarea drepturilor nete de încasare prevăzute în Notele de decontare zilnice prin ordinele de plată emise pentru creditarea contului bancar deschis de către participantul la IDA la o bancă comercială din România;

4.7. Să pună la dispoziția participanților la IDA prezenta Procedură și să-i informeze asupra modificărilor efectuate ulterior în cadrul acestei Proceduri.